

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 40 K — t.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 c.
Egyek szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

Hirdetések:

= Megállapodás szerint.

Nyiltár soronként 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Háborus világ.

Háttérbe szorul minden egyéb kérdés a háboru mellett. Erről beszélnek a malom alatt, a falusi viskókban, a községházán, a városban, hivatalokban. Szóval háborus hírekkel és a szerb kavardással volt tele a mult héten az egész világ.

A mult héten élesedett ki igazán a helyzet. Azelőtt egyik nap a békéről, a másik nap a diplomaták körmönfont okoskodásairól, alkudozásokról hozott hirt a sajtó s alaposan remélhettük, hogy Belgrád eszére tér. A hét végén azonban már igazán csak a borotva élén táncolt a béke s meglehet, hogy mire e sorok megjelennek, már meg is kezdik az ellenségeskedést lent a Drina mellett. Miután azonban a helyzetet beavatott körökben úgy jellemzik, hogy nagyon komoly, de nem reménytelen, az sincs kizárva, hogy végre valahára békés megoldást nyer az a merész játék, amelyet a szerbek vakmerősége felidézett.

Ne csodálja senki, hogy Magyarországon most mindenki a szerb kérdéssel foglalkozik s a világpolitika szövevényes problémáit fessegeti. Hiszen érdekelve vagyunk mindnyájan. A mi vérünk fog folyani, a mi erőnk fogy ebben az eszeveszett küzdelemben, amely semmi haszonnal sem járhat, csak veszteséget hozhat. És ebben a vékony-pénzü, küzködő existenciákkal tultömött országban milyen felfordulást okoz egy háboru, azt előre kiszámítani nem is lehet. El tudjuk e viselni a háboruval járó terheket; képes lesz e a misera plebs contribuens, az agyonterhelt föld, a vergődő kisiparos még több áldozatra, mint amennyit az állami rendért ma hoz és nem roskad e össze a középosztály nagy része a drágaság sulya alatt? Ezekkel a kérdésekkel nem törődik a nagyhatalmi érdek és nem törődik a diplomácia, amely felidézi a véres rémet, hogy embereket, népe-

ket pusztítson s a béke évtizedes alkotásait tegye semmivé.

Közgazdasági életünk egyébként is lassan fejlődött. A közjogi helyzet által lenyűgözött erők nem érvényesülhettek a nemzet javára; a tőkék szaporodása lassan haladt s a kivándorlás megtámadta létünk egyetlen biztos alapját: a földművelést is. Elgondolni is rettenetes, hogy mi lesz velünk egy hadjárat után, amely száz és száz milliókba kerül. És mi lesz velünk akkor, ha a bekövetkező nyomoruság még megnöveli a kivándorlást; ha a munkaképes nép tömegekben hagyja el ezt az országot.

Rettenetes sejtések gyötrik a nemzetet, amelynek százazrei vonulnak a harctérre a monarchia becsületéért.

De akármi következék is, a bizonyosság jobb, mint ez a régóta vajudó komédia. Ha már belesodrótunk a balkezes diplomácia által megvetett kelepcebe, szemébe kell néznünk a veszedelemnek, mert a hősiesség kintartás immár a nemzet becsületének kérdése is.

Egy jelentéktelen, harmadrangu Balkán állam, egy vad szláv banda nem köpködhet büntetlenül Magyarország felé s ha ugynevezett államférfiai nincsenek tisztában azzal, hogy miként kell viselkednie egy olyan népnek, amelynek úgy anyagi mint szellemi ereje csekély egy világhatalomhoz képest, akkor nincs más hátra, mint le kell taposni minél előbb a háboruért üvöltő népecskét.

Egyébként talán a szerb nép maga kevésbé bünyös, mint az az urfi, aki nemzeti hősnak akarja magát felfujni s a háborus hangulat szításával a Karagyorgyevics dinasztíának szeretne hosszú életet biztosítani. Pedig — ahogy a nagy világlapok írják — az ifju trónörökös akciója visszafelé is sülni s a Karagyorgyevics család, ha ugyan el tudja hagyni Szerbiát, elmehet újra Schweizba muskátlikat nevelni, a trón-

örökös pedig berukkolhat orosz ezredéhez főhadnagynak. Azután gondolkodhatnak a muló dicsőségről.

Abból a tényből, hogy a diplomácia huzza halasztja az erélyes rendszabályok alkalmazását, a közönség azt következteti, hogy valamelyik nagyhatalom beavatkozásától tartanak. Természetesen nem lehet másról szó, mint az oroszról. A világ szlávjai egyesülésének a Monarkia és különösen Magyarország utjában áll s miután a szláv érdekek védelmét a világbirodalmi egység felé törő orosz kötelességének tartja, minden szláv banda orosz védelem alá menekül.

A diplomácia játékaiból, abból a világcsalásból, amelyet a nemzetek rovására a külügyérek folytatnak, semmit sem látunk. Nem tudhatjuk tehát, mit forgatnak a fejükben az államok sorsát intéző urak. Csak az eseményeket látjuk. Már hónapok óta szemléljük a csapatok, ágyuk, élelmiszerek szállítását. Látjuk, hogy milliókat költenek a határok biztonságára. Halljuk a mozgósítás lármáját. És nem történt semmi komoly lépés. Jegyzékeket szövegeztek.

Ezalatt pedig értékeink hanyatt homlok estek, a vállalkozási kedv magcsappant, az aggodalom nőtt s a kivándorlás újból megkezdődött.

Ebben az országban talán senki sem háborupárti. De ha már idáig vagyunk, inkább belerohanunk a tűzbe, mint ezt a sorvasztó bizonytalanságot türjük s a rettenetes költségeket viseljük. A háborunál nagyobb áldozatot követelt tőlünk az a bizonytalanság, amelyben hónapokon keresztül voltunk. Dőljön tehát el a dolog vagy jobbra vagy balra, mert a közvélemény immár türelmetlen és izgatott. Szerbiát meg kell rendszabályozni, vagy békét teremteni, mert a hosszú vajudas megbénítja a nemzet erejét.

Tisztavérü
sárga

orpington tenyésztőjások

darabonként
40 fillérért
kaphatók

a Misefai gazdaságban. U. p. Nagykapornak (Zalamegye).

Az amerikai munkaviszonyok és munkabérek és a magyarországi kivándorlás.

Ötnegyedévi szünetelés után a magyarság kivándorlása Amerikába ismét kezdetét vette.

Egyelőre még csak kisebb csapatokban keltek utra az emberek, de már folyton emelkedőben van a kivándorlók száma, pedig még a munkapangás Amerikában nem mult teljesen el.

A különböző hírek, hogy Amerikában ismét megkezdődött a gyárak, bányák és más ipari vállalatok teljes üzembe helyezése és az 1906-iki állapotok visszaállítása, teljesen valótlan dolog. Ezeket az állításokat az ügynökök és németországi hajózási vállalatok terjesztik, hogy a hiszékeny emberekben a kivándorlási vágyat felébresszék és hogy az üzlet ismét fellendüljön.

Hogy Amerikában a munkaviszonyok nem javultak, az kitűnik a legutóbbi, Perth-Amboyt városban lezajlott sztrák egész lefolyásából, amelyet magyarországi származású munkások rendeztek — amelynek számos halottja is volt — azért, mert a téglagyárak a megígért munkaidő leszállítását és a munkabéreknek ugyan csak megígért felemelését nem akarták megadni, illetve az 1906-iki állapotot, az átlagos 15 centes óránkénti munkabérek és 10 órai munkaidőt sem adták meg a munkásoknak. A munkások az egész vonalon érzik az amerikai munkapangást, mert minden vonalon még ma is a leszállított munkaslétszám a 33 százalékkal leszállított munkabérek mellett dolgoznak. Ahol pedig a teljes üzem felvették, ott nem adják meg az előbbi fizetést, épen azért, mert olyan számban jelentkeznek magyar munkások, hogy a leszállított munkabérek mellett is ezekre rug a fölszemes jelentkező munkaerők száma. Az 1902. és 1903-iki amerikai munkabérekhez viszonyítva, az 1906-iki jó kereseti viszonyok, a munkások naponkénti jövedelme 50—70 centtel volt kevesebb, míg 1907-ben ismét napi 20 centtel redukálták a munkabérek, ugyanarra, hogy ha figyelembe vesszük azt, hogy a munkásoknak ugyanannyit kellett 10 óra alatt dolgozni, mint előbb 13 óra alatt, a felemeit 15 cent napi javítás mellett is rosszabbul jönnek ki, mert sokkal többet kell nekik elkölteni hűsítő italokra, mint amennyit a felemelt napibérel elérnek.

1902-ben volt átlagos keresete egy munkásnak 13 óra alatt:

vasgyárban, vasöntődében, ágyugyárban 2 dollár 50 cent,

más iparvállalatnál, műhelyben 1 dollár 80 cent,

dohánygyárban 1 dollár 65 cent,

téglagyárban 1 dollár 65 cent,

szénbányában 1 dollár 45 cent.

1907-ben 10 óra alatt:

vasgyárban, vasöntődében, ágyugyárban 1 dollár 80 cent,

más iparvállalatnál, műhelyben 1 dollár 35 cent,

dohánygyárban 1 dollár 20 cent,

téglagyárban 1 dollár 20 cent,

szénbányában 90 centtől 1 dollár 15 cent.

Kiadása volt 13 órai munkaidő alatt: 1902-ben: vasgyárban, vasöntődében, ágyugyárban 1

dollár 25—30 cent,

más iparvállalatnál, műhelyben 70—75 cent,

dohánygyárban 70 cent,

téglagyárban 85 cent,

szénbányában 80 cent.

1906-ban 13 órai idő alatt:

vasgyárban, vasöntődében, ágyugyárban 1 dollár 35 cent,

más iparvállalatnál, műhelyben 80 cent,

dohánygyárban 75 cent,

téglagyárban 85 cent,

szénbányában 80 cent.

1907-ben 10 órai munkaidő alatt:

vasgyárban, vasöntődében, ágyugyárban 1 dollár 45 cent,

más iparvállalatnál, műhelyben 85 cent,

dohánygyárban 75 cent,

téglagyárban 90 cent,

szénbányában 80—85 cent.

Amint ezekből a kimutatásokból is világosan kitűnik tehát, amíg a munkabérek Amerikában a legnehezebb és legtöbb munkást foglalkoztató munkaságaknál csökkentek, addig a kiadások folyton emelkedtek, ugyanarra, hogy megtakarításáról csak alig volt szó.

Ha pedig a magyar munkásság még nagyobb tömegekben vándorol ki és az 1907-iki munkásfőlétszám ismét előáll, úgy a munkabérek esése feltétlenül bekövetkezik, mert az üzemek nagysága az 1906-iki üzemek nagyságát még nagyon sokáig nem fogja elérni, tehát munkaerőre szükség nem lévén, a kivándorlók csak a künnlevők helyzetét rosszabbítják és a saját helyzetüket egyszerűen tarthatatlanná teszik.

Az 1907-ik évi pénzügyi válságot az elnökválasztás befejezett ténye nem szünteti meg, és sok időbe kerül, míg az összes vállalatok teljes erővel kezdenek a munkához, azért óva intünk minden magyar embert, a ki Amerikába kivándorolni szándékozik és hitelt ad az ügynökök hazug, csábító szavának, hogy a kész veszedelembe és nyomorba rohannak, a mely egyértelmű a saját családjuk öngyilkosságával.

Nemsokára itthon is megkezdődik a tavaszi munkaidő és amennyit Amerikában megkeresnek, annyit itthon is elérnek és nem kell sen-

fészekben, pusztán emlékeimnek élve, mily boldog vagyok.

Malvin! A te bájos alakod tűnik fel előttem, amint kezembe akad egy szőke, koszoruba font hajfűrt, mely rózsza és nefelejts csokrot ábrázoló képbe van ügyesen beleillesztve. Azután egy szál havasi gyopár és abból a szerény, szabadon nyíló ibolyából három szál.

Ifjak voltunk még mindketten. Az élet öröme, a fiatalság derüje töltötte el keblünket. Te feslő lány, én meg diák voltam.

Együtt laktunk egy udvarban. Ha tehát bizalmas, szinte meghitt, barátságos hangú volt társalgásunk, nem is osoda. Oly belső barátság fejlődött ki köztünk, mely valósággal lehetlenné tette, hogy egymással szemben még titok is lehessen.

A rügyfakasztó kedves tavasz idejébe esik. A fákon már fénylettek a fehér szirmu virágok, melyeken a nap sugarai játszottak bujcskát. Mi ott sétáltunk a kertben... kerestünk ibolyát. Már leltünk is két szálát, mikor te egy harmadikat veszel észre. Lehajolsz érte, hogy letépjed. Lehajlok én is utánad... és megcsókolalak.

— Andor! Mit csinálsz? kérdőd pirulva.

— Malvin, ne haragudj, de én nagyon szeretlek.

És éreztem, hogy a mit akkor tettem, az több mint barátság.

Te látszólag szomorú voltál és egész elpirosodtál, ha rád néztem. Alig is szóltál hozzám.

kinek már csak az utiköltségre sem 400 koronát a tengerbe dobni.

Karossa Ödön.

Aktualitások.

(Szakelődásokat a népek.) Amikor a nép gazdálkodásának elmaradottságáról, ódságáról esik szó, egyszerre kész a jó tanács száz publicista ajkán és tollán. Szakelődásokat a népek, kiáltja száz torok s a gazdasági egyesületek, a kormány, gazdakörök és akadémiák utaztatják a vándortanítókat, tanárokat és előadókat, hogy tanítsák meg a népet okos módon gazdálkodni.

Jóakarathoz és jótanácsban tehát nem volna hiba. Az eredmény azonban nem követi nyomou a sok szakelődást, mert még mindig nem sikerült eléggé felkelteni a nép érdeklődését az előadások iránt; másrészt ha meghallgatja is, nem nagyon követi.

Ha jól emlékszem, Alsólendván történt meg az a nevezetes eset, hogy egy szőlészeti szakelődást egyetlen egy érdeklődő hallgatott végig. Zalaegerszegen is megtörtént, hogy egy méhészeti szaktanár mindössze három uri embert tudott megkapni hallgatónak; a kis gazdák és földmunkások pedig tudomást sem szereztek az érdekes előadásról. Egy izban pedig a keszthelyi gazdasági akadémia több érdemes tanára jött el a vármegye székvárosába, hogy sorozatos előadásokat tartsanak. Kiválasztották a vármegyeház nagytermét tanteremnek, mert hát kell a sok hallgatónak a hely. Ilyen nagy földművelő vidékről csak jön össze akkora hallgatóság, hogy a vármegye közgyűlési termét megtölti! Felállították az emelvényre egy nagy fekete táblát, melléje tették az előadói asztalt és várták a hallgatóságot. És majdnem megtörtént az a szegényletes eset, hogy a tanárok többen lettek volna, mint az előadók, ha néhány tiztviselő ki nem segíti az agrárius urakat. Így azután voltunk vagy tizenöt; köztünk tiz olyan uri ember, akinek egy hantja sincs, tehát a földművelés nivójának emelése iránti érdeklődése csak platonikus értékkel bír.

Hiábavaló minden okoskodás, itt más nem segít, mint a verbuválás. Nem elég a plakát, nem elég az ujság, sőt nem elég a kisbíró dobja sem. A néppel való közvetlen érintkezéssel, édesgetéssel, reklámmal kell fogdosni a hallgatóságot, amíg rá nem jön a szakelődások izére. Ahogy például egyik másik gazdakör csinálja, elég szép sikerrel.

Valamikor egy Batthyány herceg úgy szerzett a krumplitermelésnek híveket, hogy ellopatta a burgonyát. A parasztok sehogysem akartak

De mikor feljöttünk a kertből, ... a három szál ibolyát nekem adtad. Látod! még most is megvan.

Ez a jelenet — ibolyaszedés nélkül — többször ismétlődött. Véleményed felőlem az volt, hogy szemtelen vagyok, de soha vakmerőségemért rendre nem utasítottál.

Azután... elvégezted iskoláidat. Apádat elhelyezték máshová s engem itt kellett, hogy hagyjal.

Már akkor csalódtam! Fájdalmasabbnak, lehetetlennek képzeltem az elválást... te pedig mintha egész mindennapi dolog lenne, vigabb voltál, mint valaha. Örültél a talajváltozásnak, szerettél volna már ott lenni.

— Ne féljek — biztattál engem — majd fognak egymással levelezni.

Kezdetben ment is. De már vagy két hónap múlva elmaradt. Utoljára ezt a kis havasi gyopárt küldted.

A férfi sziv erős... beletörődtem sorsomba. Ha másokkal foglalkoztam, csak magamat bosszultam meg.

Nem tudom már mikor, csak hallottam, hogy te menyasszony vagy. Ez a hír felzaklatott. Zavart aggyal irhattam neked azt a korholó levelet, amelyre nem válaszoltál.

Ettől kezdve a mi utunk be lett egészen zárva

A mult nyarat ott töltöttem a tobozfalvai fürdőben. Kisebb igényű embereknek nagyon kellemes kis fészek. Mivel pedig én mindenáron

Préselt virágok.

Irta: Hantke Emil.

A fenyvesre ráhuzta sötét takaróját az éj. Egy kis fény sugar tör ki csak a széltől fel-felkorbácsoló óra, a kis erdőszlak ablakából.

A szél sivit... az erdőszlak kutyái versenyt üvöltöttek az erdők vadjaival.

A kis barátságos szoba csendes; oda nem hallik be az éj rémes zenéje. A kályhában kellemes tűz lobog, a zsarátnokká vált fahasáb szikrázva pattog. Az egész környezetet olyan illuzióra keltő álmatag félhomály fedi. A kis színes lámpaboríték csak az asztalomra engedti szétterjedni a világosságot.

Fejemet tenyeremben tartom és úgy mélyázok el nyitva tartott asztalfiókomba.

Tudom is én, hogy került elő!

Kis papir doboz, selyempapírral bélelve s benne... ifjúkori emlékek.

Préselt virágok... hajfűrtök... zsebkezdők...

És bensőmben felébredt a mult édes emléke...

A zord szél monoton zugása andalító zenét szolgáltat a kellemes vízióhoz, midőn előmbre tárul, mint jóságos tündér, a Malvin kedves alakja.

A szél süvöltését haik susogás, ringató csend váltja fel.

Érzem, hogy derengő fény támad körülöttem. Felragyog fiatal szivem meleg napja és keblemet oly különös, jól eső érzés dagasztja, hogy én itt

távol a városi lármától, ebben a barátságos kis

rakapni a földi almára. A herceg esősei azután mindig krumplit sütöttek a mezőn, de szigorúan őrizték az ültetményt. Egyszerre csak lopkodták a gumókat s két esztendő múlva minden viskóban sült krumplit ettek.

Hozzá kell férni a nép eszejárásához — s akkor a siker nem marad el. Különösen a példadás vonz. Ezért a népies gazdasági előadásokhoz még napidíjjal is kellene publikumot fogni.

Fontos azonban, hogy az előadás tényleg népies legyen. Olyan, hogy a nép követhesse is. Mert ha a jó tanács olyan, hogy csak ezerholdon lehet követni, mit használ az a szegény parasztnak, aki tiz holdon gazdálkodik.

Nagy megnyugvással és örömmel olvastam, hogy a Balatoni Szövetség és a Tapolcavidéki Gazdakör előadásait sokan látogatták. Ugy látszik, ott a rendezőség tudott érdeklődést kelteni s talán itt-ott már a nép is más gondolatokkal megy a tanterem felé, mint nálunk tette még néhány évvel ezelőtt.

Nagy tőke a gazdasági szakismeret, amely hőven kamatozik. De hát ez is csak olyan lassan gyűl össze a szegény emberről, mint a pénz.

* * *

(Tisztviselő párt.) Egy röpirat jelent meg, a melynek írja arra biztatja Magyarország száztízezer tisztviselőjét, hogy tömörüljön párttá.

Nagy tábor lenne az a száztízezer intelligens ember. Egy ország vérkeringése ez a tömeg. Nagyot, hatalmasat alkothat, ha egységesen eszelekedik és egyet akar.

De mi lehet az: amit akar? Miért kellene a tisztviselőnek ebbe a nagy táborba összeverődni?

A röpirat ugyan azt mondja, hogy politikai pártot alakítsanak, ez azonban ugyis képtelenség. Százezer tanult embert nem lehet belegyűrti egy tisztviselőpártba. És nincs is rá semmi szükség, hogy párttá tömörüljenek, mert annak a politikai pártnak nem volna semmiféle értelme. De hiszen ez csak a céger; a cél egészen más és érdemes azért ezzel a tervvel foglalkozni, mert világot vet azokra az indokokra, amelyek a tisztviselő mozgalma irányítják.

Már maga az a tény, hogy a tisztviselőpárt eszméje megszületett, jelzi azt az elégedetlenséget, amely ennek a nagy osztálynak kebelében forrong.

Sehol a világon — a lakosság számához viszonyítva — az államnak annyi alkalmazottja nincs, mint nálunk. És sehol sincs annyi rosszul fizetett, az élettel küzködő szellemi munkás, mint Magyarországon. Amikor azután a szociális mozgalom a fizikai munkát jobb díjazáshoz juttatta, elkezdődött az elégedetlenség. A kormányok pedig foltoztak valamit itt is, ott

a esendőt, magányosságot óhajtottam, csak örültem, hogy e kis paradicsomi helyre kerültem.

Rendes déli sétámat végeztem, mely a kis pataknál véget ért. Ott leheveredtem a puha pászitos fűre és bámultam céltalanul.

Egyszerre kétségbeesett gyereksíránkozást hallok. Körülnézek. Nem messze tőlem egy gyerek evickélt a patak vizében, míg társa a parton jajgatott. Nagyobb volt szegényeknél az ijedség, mint a veszedelem. Hogy elhallgassanak, kézen fogtam és vezettem őket vissza a fürdő felé.

A hogy megyünk, egy megtermett, hizásban kimerült asszony jött szembe veünk.

— A mama! súgta a nagyobbik félénken.

Örültem neki, már csak azért is, mert lerázhatom a gyerekeket a nyakamról.

— Asszonyom, máskor ne engedje magára gyermekeit. A kisebbiket most is a patak vizéből huztam ki.

— Jaj nekem! Hát nem lehet tőlük soha egy nyugodalmas percem. Borzasztók, uram, ezek a gyerekek!... Köszönöm jószágát... és ha szabad kérdezem, kihez van szerencsém?

— Hidegh András mérnök vagyok.

— Andor... .

Ránéztem az asszonyra. Igazán mondom, nem emlékeztem vissza, hogy láttam volna valamikor.

— Hát nem ismer meg, Andor?

— Nem én, nagyságos asszonyom... .

— Én vagyok Kende Malvin!

— A Malvin?!

is, ami ismét az aránytalanságokat növelte az egyes tisztviselői osztályok fizetése között.

Tömörültek tehát egyes rétegek és osztályok külön-külön. Szervezkedtek a bírák, a vármegyei tisztviselők, a jegyzők, a vasutasok, postások, tanárok, tanítók s mindegyik csoport sürgette jogos igényeinek kielégítését. Egyik másik helyre csöstell jött az áldás, máshová nem jutott semmi. És bár sok panasz orvosoltatott, még mindig több a panasz, mint a megelégedés.

A szervezkedés által elért eredmények vezethették a röpirat íróját arra a gondolatra, hogy tisztviselő pártot szervezzen s a tisztviselő érdekeinek a politikai téren szerezzen érvényt.

Ebből a szervezkedésből természetesen semmi sem lesz. Az ország minden részébe szétszórt emberek politikai tömörülése ugysem sokat érne, és a tisztviselőség nem vonulhat fel, mint támadó fél — olyan jelszavak alatt, amelyek csak a saját anyagi érdekeinek előtérbe tolását hangsúlyozzák. Ezzel a szociáldemokrácia talajára lépne s erkölcsi sulya esorbolna.

Ha azonban érdekeinek védelmére társadalmi téren szervezkedik, azt jól teszi, mert manapság ennek az osztálynak van a legtöbb ellenfele s a legnehezebb helyzete. Egyik oldalon a jövedelmét sokalják, a másik helyen a munkáját keveslik és szükséges rossznak, az állam alkalmatlanul terhének tartják. Ezt a felfogást kell megtörni azzal, hogy a szervezkedés célja az osztályérdekek megóvása mellett a nemzet közjainak lelkiismeretes szolgálata s közviszonyainak fokozatos javítása legyen.

* * *

(Cigányok.) Elcsodálkozva látom, hogy a cigányügy rendezését rovatos kimutatásokkal kezdik. Ismét „papiros-közigazgatás!”

Ha azt a pénzt, a mibe ez az eljárás kerülni fog, a csendőrség szaporítására fordítanak, egy csapással meg lenne oldva a kérdés. Nem kell sem összeírás, sem nyilvántartás, semmiféle írás. A csendőrök, ahol érik, fogják el a cigányokat és állítják elő a szolgatörői hivatalnak. Ott pedig minden kihallgatás nélkül zárják el őket 15 napra a tolncházba, ahol államköltségen lesznek élelmezve. Nem kell sem csendőrségi tényvázlat, sem jegyzőkönyv, sem ítélet. Ugyebár borzasztó: papírfogyasztás nélkül így kizozni a cigányokat, talán felebezési jogukra való figyelmeztetés nélkül? Hallatlan, de célravezető lenne, egy év alatt nem látnánk vándorcigányt, kiszöknének az országból, ha ez az eljárás lenne előírva. Ami pedig azt a kifogást illeti, hogy pénzt sem kapni elég csendőrt, arra is megfelelek. Elég, ha a járőrvezető csendőr, tessék minden csendőr mellé beosztani két katonát.

Hanem az arcom, mikor e szavakat kiejtém, a különféle érzelmek és gondolatok hatása alatt, azt hiszem, igen különös lehetett.

Másnap ott hagytam Tobozfalvát, miután, hogy így fejezzem ki magam, ideálmomat sikerült megtestesítve látni. — — —

Nézegetem tovább azt a kis selyemdobozt.

Egy fehér szegfű... . Kitől is van? Ja... . Kláritól.

Kis selyem legyező... . Hol is lopatták el velem?... . Igen, a majálison, mikor Margitékhoz jártam.

Egy batiszt zsebkendő... . J. betű benne. Kié lehet már? Vagy Irma, vagy Ilona, vagy Jolán!

Van még valami? Különböztetést sem érdemel! Ián legjobb lenne az egészet bedobni a tűzbe. Minek tartogassam?... . Az édes emlékek... . boldog perceek... . kellemes órák... .

Összegyűröm mind a dobozba és... . fejemet tenyerembe hajtom és elmélázok.

Érzem, hogy derengő fény támad körülöttem. Felragyog fiatal szívem meleg napja és keblemet oly különös, jól eső érzés dagasztja, hogy én itt, távol a városi lármától, ebben a barátságos kis fészekben, midőn azon igyekszem, hogy emlékeimtől szabaduljak... . mily boldog vagyok.

Majd elbánnak akkor a cigányokkal! És hogy a csendőrök ráérjenek a cigányok után járni, kevesbiteni kell az őrsőkön az írásbeli munkát. Mire való az, hogy minden bűnesetről először megfogalmazzák a jelentést, akkor letisztázzák kétszer és egyet beküldenek a járásbírósnak vagy ügyészségnek, egyet a szolgabírósnak. A fáradt csendőrt kalligráfiával terhelik!! Irja le az őrparancsnok a jelentést sokszorosított tával, az őrszolga pedig huzza le háromszor s ezalatt a csendőrök ráérnek cigányokat fogni; hogy azokkal hogyan kell elbánni, már megírtam. Azért a humanitás ellen nem kell véteni, a cigánynak mindegy, van-e irkafírka vagy nincs. A csendőrnek, szolgabírósnak azonban nem mindegy és tessék elhinni, minél kevesebb irással (beiktatással, kivezetéssel, rovatozással, kimutatással) jár, annál több lesz a buzgóság. És erre van szükség, akkor lesz is eredmény. Ez az eljárás persze tulságosan egyszerű, azért nem is merem az illetékes körök figyelmébe ajánlani!

A szabadság napja.

Ünnepet ültünk vármegyeszerte március 15-ikén, amely napot nemzeti ünnepé tettek azok a szent hagyományok, amelyek hozzá fűződnek. Kitor a lelkekből a szabadság dala; a szabadság, egyenlőség és testvériség nagy eszményeiben összeölelkezik az egész magyar társadalom.

Zalaegerszege az ünnepélyek sorozatát az Irodalmi és Művészeti Kör nagyszabásu ünnepe nyitotta meg. Gróf Batthyány Pál főispán, mint a Zalaegerszegi Kaszinó elnöke, Dr Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, mint a Z. I. és M. K. elnöke, Dr Korbai Károly polgármester, mint a Daloskör elnöke, Dr Hajós Ignác ügyvéd, mint a Kereskedelmi és Társaskör elnöke és Kovács László, mint az Ipartestület elnöke állottak a rendező bizottság élén.

Az a lelkes felhívás, amelyet az ünnepély előtt kibocsátottak és a hazafias lelkesedés, amely a nagy idők emlékezetén a szívekbe költözik, óriás közönséget gyűjtött össze a főgimnázium roppant tornatermében. Ezer ember szorongott a teremben, megtelt a folyosó is, sokan pedig kénytelenek voltak távozni, mert már nem fértek be.

Az ünnepély a Hymnussal kezdődött, amelyet a Z. I. és M. K. zenekara adott elő Sándor Zsigmond karnagy vezetése alatt.

Ezután Dr Ruzsicska Kálmán, a Z. I. és M. K. elnöke mondta el nagyhatásu megnyitó beszédét, amelyet itt közlünk.

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Üdvözlöm Önöket a márciusi eszmék örök hagyományainak, március szent nagy évfordulóján!

Üdvözlöm Zalaegerszeg város lelkes társadalmát, mely a napi küzdelmek porából, az érdekek és pártok keserű tusából odaszegzi ma tekintetét a magyar szabadság „napnál fényesebb virradására”; arra a szép tavaszi hajnalra, melynek esodás fényárja kifakasztotta a lelkek hitét, a szívek önbizalmát, az erkölcsök ébredését s a társadalom újjászületését.

Valamint a téli ág lombja újra kizöldül, ahogy a kikelet ráteríti szinompás palástját a sárga hervadásra; úgy kell a mi érzéseinknek és reményeinknek is szüntelenül megújulniok azok emlékezetében, kiknek az élet csak azért volt kedves és becses, hogy annak árán megváltói lehessenek nemzetüknek; kiknek sirjához nem fér enyészet, mert küszöbe a halhatatlanságnak.

Hiszen ki nem veszi észre a gondviselés beavatkozását, midőn a nyugat kulturájáért és fejlődéséért századokig őrtálló magyar nemzetben egyszerre hősök, költők, vértanúk, bölcsék és vezérek támadnak, hogy megértessék vele, miszerint most már ön maga iránti kötelességeit kell betöltenie.

A „tüzből égő három kolosszus” Széchenyi, Kossuth és Deák, megalapozták ennek a kötelességnek nagy dogmáit s lerakják bennük és velük, az új Magyarország fundamentumát.

A haremodor, véralkat és felfogás különbözősége elhajlítja őket egymástól; de — amint egy jeles publicistánk mondja — a fáklya, melyet Széchenyi kigyújtott, Kossuth előre vitt, Deák magasra tartott — egy és ugyanaz!

Az új társadalmi rend tartalma most már a nemzet akarata, mely Deák Ferenc szerint egyedül adhat megnyugvást.

Kossuth Lajos a népet akként kívánja nemzeté alkotni, hogy az abban, hogy nemzet és abban, hogy magyar, becsületét találja.

Széchenyi István gróf szerint pedig velünk közepét valami édes érzelm futja át, ha kérdés témád magyar hazánk díszé és boldogsága felől.

Ilyen lánglelkek varázslatos suggestiója mellett, igen tisztelt ünneplő közönség, senkinek sem lehet teher az egyensúly, melyet a nemzeti demokrácia vitt az önkormányzat, jogok és kötelességek közé.

Ez az egyensúly avatta fel a szabadság, testvériség és egyenlőség jelszavát a függetlenségre megérett népek szövetségének világnézetévé, melyet elnémitani, vagy fogságban aszalni többé már nem lehet.

S ha nem kétséges Levisse francia akademikusnak kijelentése, hogy a saját fiának emberméltóságát csak erős és igaz nemzet tudja megőrizni és megvédelmezni: épp oly bizonyos az is, hogy a mely nép erre képtelen, az az élők részvéte nélkül fog a történeti végzet által, jól megérdemelt enyészetének kiszolgáltatni.

Nekünk azonban, igen tisztelt ünneplő közönség, élünk kell.

Nemcsak a magunk fajának erejéért s egységéért, de fajunknak historiai rendeltetéséért is.

Az angol, francia, német politika lehet államférfi gondolat; a mi politikánk egy nagy historiai hagyomány!

Eger ősz biborosa mondotta 1907-ben, június 8-án, hogy a nemzet fennállásának, nagyságának és méltóságának mértéke attól a hűségétől függ, mellyel megalakulása biztosítékaihoz ragaszkodik.

A mi nemzeti megalakulásunk biztosítékainak egyik erőforrása: a mi rendületben hitünk a márciusi eszmék diadalában s örök dicsőségében...

Áldás hazánkra.

A Daloskőr Kurucz János vezetése alatt »A nemzeti zászló« — című szép dalt énekelte, ifj. Czukelter Lajos pedig ismert kiváló előadó képességével a »Talpra magyar« szavaltta.

Az ünnepi beszédet Dr. Marik Pál főispáni titkár mondta. A költői lendületig emelkedő, mely hazafias érzéstől áthatott beszéd volt, amely hatalmas éljenriadal követett.

A beszédet egész terjedelmében adjuk.

Tisztelt ünneplő közönség!

Hat évtized távolából tekintünk immár vissza arra a történeti határköre, melyet 1848. március 15-ike jelent az ezeréves magyarországi életében.

Hiába távolodik mind messzebbre tőlünk. — Tekintetünk változatlan kegyelettel és melegséggel mereng el rajta: a mint ott áll a régi Magyarország határán, körülfontva a tavasz verőfényétől és a hajnal hasadó poézisétől.

Pedig hány viharok tombolása zúgott el azóta fejünk fölött és mennyi keserűség, gond és megpróbáltatás jutott a sors mostohaságából osztályrészenkül!

Még ha jobb napok, áldottabb esztendőket kecsgettek is egyszer-egyszer, akkor is csak újabb keserűséggel és csalódással lettünk gazdagabbak.

De mind hasztalan!

Minden megpróbáltatáson és minden csalódáson keresztül is kipusztíthatatlanul él lelkünkben mindaz a vágy és mindaz a remény, mely a történeti levegőjü nagy napon töltötte el az új Magyarország erőtelj duzzadó nemzedékét.

Sem a letűnt napok és emberek meddősege, sem a sors mostohasága nem volt képes diadalmaskodni fölöttük és a nagy március 15-ének dicsősége és emléke fölött.

Bizonyosága ennek, hogy lelkünk ime, ma, hat évtized múltán is, kegyelettel száll vissza hozzá, — az ő emlékezete pedig az ifjú tavasz

könnyed szárnyán jár el évről-évre a mi kitárt szíveinkbe.

Ez bizonyítja legkézzelölbban 1848. március 15-ének eszmei jelentőségét.

Mert március 15-ét nem világtörténelmi jelentőségű események teszik nagygyá, — mint a franciák évenkénti júli. 14-ik, vagy a németek Szedán-ünnepét, — hanem egyedül az a nemes szellem és azok az ideális eszmék, melyek e napon bontották ki szárnyukat az idő haladásából lemaradt Magyarország fölött és hoztak új vérkeringést trespő szervezetébe.

Semmi másért, hanem egyedül ezért oly nagy jelentőségű ez a nap a magyar nemzet életében és ezért jelképe és emlékünnepe Magyarország újjászületésének, — annak a Titáni munkának, mely bár nem ezen egyetlen napnak volt műve, de ezen a napon kezdődött.

E napig az akkori Magyarország a közporkor volt egy hátramaradt töredéke, mely a kiváltságos osztályokra támaszkodó rendi alkotmányával és kaszokra szétszakított társadalmával nem állott összhangban az új idők követelményeivel, s így szervezetének és szellemének gyökeres átalakítása nélkül nem is lett volna képes biztosítani a magyar nemzet versenyképességét és erőinek kifejtését és érvényesülését.

A réginek tehát meg kellett halnia, hogy megszülethessen az új, alkotmányában modern és nyelvében és kulturájában is magyar Magyarország.

Ezt a nagy és nehéz munkát pedig az a korszak hajtotta végre, melyet a nagy március 15-ike nyit meg nemzetünk történetében.

Ezen a napon dőlték le az addigi közjogi korlátok és zárult le az a sötét korszak, mely II. Rákóczi Ferenc nagy szabadságharc után borult rá a magyar nemzetre, — mikor mindössze annyit tudtak rólunk Európa népei, hogy a legjobb német katona a magyar és a leggazdagabb német tartomány Magyarország!

És ezen a napon született meg Magyarország új korszaka; ez a korszak, mely egyenlőséget és testvériséget hozott a nemzet különböző rétegeibe, és birtoklasi és polgári jogot, szólás és sajtószabadságot szerzett a nemzet minden fiának. Mikor pedig a zsarnokság a haza életére tör, — önbizalmat öntött a kételkedőkbe, bátorságot a féltőkbe, erőt a gyengékbe, az öregség az ifjakba és az ifjuság lelkesedését az öregekbe, és dicsőséget hozott a hazának s életét és jövőt a nemzetnek.

Ebben van 1848-nak és március 15-ének jelentősége. És ezért avatta a nemzet kegyelete e nap minden évfordulóját az emlékezés, — sőtét balsorsunk podig a remény ünnepevé.

Mert tisztelt ünneplő közönség, jól tudjuk mindnyájan, hogy március 15-ike ma sem befejezett tett még, hanem egyes pontjaiban még ma a 61 évfordulón is csak megoldandó feladat.

Hogy többet ne mondjak, ime a 12 pont kilencedike: az önálló magyar nemzeti bank.

Ezekért a még mindig megvalósulásra váró pontokért lett számunkra a remény ünnepevé ez az évforduló és az is marad mindaddig, a mig valósággá nem válik mindaz, a mi a 12 pontban és a 48-as nagy eszmékben lefektetve van.

Mig ez be nem következik, mindaddig az lesz ez az évforduló a magyar nemzetnek, a mit Beranger a gyermekkori emlékekről daltól egyik gyönyörű versében, — melyet Petőfi fordított le magyarra, — a következőképpen:

„Vidék, hol egykor ringatott reményem,
Im újra látlak ötven év után...
Magifjodnak a gyermekemlékektől,
Mint a tavaszok langy fuvalatán.“

Igenis megifjodunk a nagy március 15-ének emlékeitől és ragyogó verőfényétől és a távoli és legközelebbi múlt minden csalódása dacára is

bizunk benne, hogy vágyaink és elszántságunk végre is meghozzák a sikert.

Mert tisztelt ünneplő közönség, ha késik is a tavasz, a kellő időben mégis csak meghozza a langyos déli szél és megjön a nyár is.

Ha késik a nemzet vágyainak valóra válása, mégis csak el kell érkeznie annak az időnek is, a mikor azok a nagy küzdelmek, a melyeket vívtunk a múltban és vivuak a jelenben, s talán vivni fogunk a jövőben, — végreis meg fogják teremni a maguk gyümölcsét, ha nem a mi számunkra, hát a jövő nemzedék számára.

Ezért vannak hát mégis annyian, kik azért, mert késik, a minek jönnie kell, annyira kételkednek egy szebb és jobb jövőért eikövetkezésében, a magyar nemzet megerősödésében dicsőségének kifejlődésében, kulturájának tökéletesedésében és gazdasági megizmosodásában?!

Az emberiség küzdelmei és szenvedései nem mulnak el gondatlanul, hanem egész bizonyosan megiermők a maguk gyümölcsét legalább is a jövő számára.

Eppen így van ez a nemzetekkel is, mint az emberiség nagy családjának egyes tagjaival.

A magyarnál szerencsésebb nemzetek is csak nagy küzdelmek és nehéz szenvedések árán érték meg nemzeti vágyaik vetésének kalászába hajtását.

A mi energiánkat sem szabad tehát elernyesztene küzdelmeink időleges sikertelenségének, hanem céltudatosan és makacs elszántsággal kell küzdenünk a szebb jövőért, a melyet talán el nem érünk mi sem, de a melyet mégis szent kötelességünk biztosítani a jövő nemzedék számára.

Bármily mostoha is hozzánk a sors, ne álljunk meg esüggedt keserűséggel azok előtt a nemzeti vágyaink elé tornyosuló nehézségek előtt, melyekbe minden tervünk és minden lépésünk beleütközik.

Ne riasszon meg és ne ejtsen kétségbe a siker felől sem leplezetlen ellenségeink lihegő gyűlölete, sem annak a példátlan hálátlanságnak látványa, mely a szabadgondolat leple és a szabadság, egyenlőség és testvériség gyönyörű jelszavainak kalózbogója alatt támad és gyaláz fülünk hallatára mindent, a mit évszázadok verítke és omló vére avatott nemzeti életünkben szentté és tett a mienkké.

Ezeket a ma élénk tornyosuló bajokon ne tudnánk győzedelmeskedni?! Hisz ezek csak aprólékos kellemetlenségek a török hódítás és német dúlás nagy veszedelmeihez képest, melyeket pedig győzedelmesen álltunk meg!

Ez adjon nekünk hitet a nemzeti dicsőség feltámadásában ma az újjábredés nagy ünnepén, — mert bár még nincs is itt a tavasz, de beszédes jelek mutatják, hogy már elmúlt a tél és a kikeletnek el kell jönnie okvetlenül.

Nincs oly hosszú tél, melyből ne lenne a természet feltámadása!

És nincs oly vigasztalan állapot, melyből ne lehetne várni győzedelmes nemzeti fellendülést és verőfényes jövőt.

Boruljon hát virágba lelkünk és nyiljék meg a mai évforduló ragyogó verőfényénél — mindenekfölött az előtt az emelkedett szellem előtt, mely 61 évvel ezelőtt a tavaszok verőfényes reménységeit, meleg szeretetét és mindenedet egyesítő összhangját hozta meg nemzetünknek.

Igy lesz valósággá, a miért évszázadokon át a nemzet anyai fia vérzett: a független és szabad Magyarország!

A Kecskés József, Kurucz János, Leibner Herman és Fendrik József által énekelte férfi négyes után a zenekar Erkel »Hunyadi nyitányát« játszotta, amely tomboló lelkesedést keltett.

A nagy közönség hazafias dalok éneklésével oszlott szét.

A zalaegerszegi kereskedő és iparos ifjak szintén nagyszabású ünnepélyt rendeztek az

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **Ibolya Krémet?**

Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdév, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerésztárában Zalaegerszegen.

Arany Bérány nagytermében s ünnepet ültek az összes iskolák.

Nagykanizsán szintén az Irodalmi Kör rendezett ünnepélyt óriási sikerrel s az iskolákban házi ünnepélyek voltak.

Perlak hazafias közönsége magasított ünnep keretében erősítette a nemzeti szellemet a hazafias horvát ajku polgárság körében.

Topolcsán, Sümegen, Keszthelyen és a vármegye minden jelentősebb községében megülték a szabadság hajnalhasadásának emlékezetét, tanúságot téve arról, hogy Zalavármegye közönsége hű maradt ősi hagyományaihoz.

Hivatalos rovat.

Az 1908. évi XLVII. tc. és a 122000/998. számú földmívelésügyi miniszteri rendelet értelmében közhírré teszem, hogy kizárólag házi fogyasztás céljaira törköly bornak saját termésű törkölyből való készítése csak azoknak engedték meg, a kiknek 4 kat. holdnál nagyobb szőlőjük nincsen és évi szükségletük a 20 hektolitert meg nem haladja.

A bortermelő, aki törköly bort kíván készíteni, ezen szándékát legalább 48 órával előbb köteles a hatóságnál bejelenteni.

Zalaegerszeg, 1909. március 16-án.

Dr. Korbai, polgármester.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A pécsi kir. posta és távirdaigazgató Balatonfüred, Csáktornya, Keszthely, Nagykanizsa és Zalaegerszeg távbeszélő központokat az alsó-ausztriai Hemberg távbeszélő központtal való forgalomba, a magyar-osztrák távbeszélő csereforgalomra érvényes díjszabás és egyéb feltételek mellett, folyó hó 21-én bevonja.

Sopron, 1909. évi március hó 16-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Kinevezés. Zalavármegye alispánja a zalaegerszegi elmeorvostudományi intézethez alorvossá Winter Ferenc budapesti orvost nevezte ki.

Gyászír. Fangler Mihály kereskedő, Zalaegerszeg városnak tekintélyes régi polgára 18-án éjjel, 61 éves korában meghalt. A megboldogult sok évtizeden keresztül tevékeny, közbejárásban álló alakja volt a város társadalmának. Üzletét, melyet maga alapított, elsőrendű, virágzó üzletté tette szorgalmával, munkásságával és tisztaságával elveivel. A puritán, szerény kereskedőt tisztelet és polgártársainak bizalma kísérte a közügyek körül kifejtett önzetlen tevékenységéért. Tagja volt a vármegyei törvényhatósági bizottságnak s a városi képviselőtestületnek és amíg egészségi állapota engedte, részt vett a közéletben is. Régióta betegeskedett, halála mégis váratlanul következett be, mert az utolsó napig elég jól érezte magát. Csendesesen elaludt. 19-én temették el óriási részvét mellett. Az elhunytat özvegye, szül. Duczay Ilona, hat fia, menyé és két unokája gyászolja. — A család következő gyászjelentést adta ki: Özv. Fangler Mihályné szül. Duczay Ilona, ugy gyermekei Fangler Béla, — neje Farkas Zsófia, Fangler Gyula, Lajos, Ferenc, János, Imre, unokái Fangler Gáborka és Béluska a maguk, ugyszintén a széleskörű rokonság nevében a fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a legjobb férj, apa, após, nagypapa, rokon: Fangler Mihály kereskedő, törvény-

hatósági bizottsági tag, városi képviselő-folyó évi március hó 18-án éjjel fél 1 órakor, 61 éves korában, boldog házasságának 26-ik évében, a halotti szentségek felvétele után az Urban oszondesen elhunyt. A boldogultnak hűlt tetemei f. hó 19-én délután 4 órakor fogtak beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sarkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. é. március hó 20-án, szombaton reggel 9 órakor fog a zalaegerszegi plebánia templomban az Urnak bemutatattani. Zalaegerszeg, 1909. március hó 18-án. Áldás és béke poraira!

Egyházmegyei hír. Strausz Ferenc dobronaki esperes-plébános alsólendvai, Volper Pál segédlelkész, volt alsólendvai plébános helyettes dobronaki és Stojanovics Jenő zalaegerszegi segédlelkész csesztregi plébánosokká nevezettek ki. — Egyházmegyénk három érdemes tagját kinevezetésük alkalmával őszintén üdvözljük.

Uj káplán. Megyés püspökünk a távozó Stojanovics Jenő helyére Geiszlinger János felsőpatyi káplánt helyezte Zalaegerszegre.

Eljegyzés. Silbermann Henrik Zalaegerszeg, eljegyezte Goldschmied Boriska kisasszonyt Jákfáról.

A zalaegerszegi távbeszélő központ. az alsó-ausztriai Hemberg távbeszélő központtal való forgalomba folyó hó 21-én bevonatik. Díjszabás: 3 percig tartó beszélgetés díja 2 K, sürgős beszélgetés 6 K, szolgálati értesítés 1 K.

Egy reményteljes élet vége. Egy szerencsétlen fiatal ember dobta el magát az életet. Gózonny Sándor nagykanizsai törvényszéki bíró fia. Gózonny Ferenc budapesti orvostanhallgató szerelmes volt egy perditába, aki egy rossz hírű mulatóhelyen árulta a szerelmet. Az ideges fiatalember annyira rabja lett az érdemtelen leány iránti szerelmének, hogy egy éjszaka az éjjeli tanya szalonjában föbelötte magát s nyomban meghalt. Nagykanizsán nagy részvétet keltett a szerencsétlen eset, amely a köztisztviselőben álló bíró családját gyászba borította.

Takács József a zalaegerszegi főgimnázium toroa és énektanára. Elég elfoglaltságot ad neki az intézet, de még mindig talált időt arra, hogy a társadalmi életben is tevékeny legyen. Tornaegyesületet szervezett s azt fáradhatatlan buzgalommal vezeti; az I. és M. K. zenekarának buzgó és nélkülözhetetlen tagja, a Kaszinónak pedáns könyvtárosa. Mult héten, József napja alkalmával a főgimnázium énekkara a szeretett tanárt ezüst karmesteri pálcával lepte meg, a tornaegyesület tagjai pedig társasvaacsorát rendeztek a tiszteletére és értékes emléktárgyat nyújtottak át neki.

Körjegyzői székhely áthelyezés. Az alsószidi körjegyző lakása és hivatalos helyiségei olyan állapotban voltak, hogy azok céljuknak egyáltalában nem feleltek meg. A körjegyző is, a hatóságok is ismételtén felszólították a kerülethez tartozó községeket a jegyzői lak és hivatalos helyiségek felépítésére, azonban eredménytelenül, a vármegye alispánja tehát a körjegyzői székhelynek Alsószidről Keszthelyre leendő áthelyezését rendelte el. Ezzel kapcsolatban az a kérdés merült föl, nem e volna előszerűbb a körhöz tartozó községeknél más körjegyzőségekhez leendő átesatolása, mely esetben az alsószidi körjegyzőség feloszlattattnék. Tekintettel arra, hogy Alsó- és Felsőszid községek Zalaszentóhoz, Vállus pedig Rezihez esik közel, ezekhez leendő átesatolásuk ellen maguknak a községeknél sem lenne ellenvetése.

A nagykanizsai főkapitány nyugdíjügye. Két évvel ezelőtt Deák Péter főkapitány a várostól nyugdíjaztatását kérte. A város közönsége nem járult hozzá a kérvény elintézéséhez, mert

a városi orvosok jelentették, hogy Deák Péter egészséges és szolgálatra alkalmas. A megye a megyei főorvost bizta meg Deák Péter egészségi állapotának megvizsgálásával és ez a főkapitányt szolgálattételre alkalmatlannak jelentette ki. A közegészségügyi tanács az ügyet felülvizsgálta és Deák Pétert egészségesnek találta. Felelősség utján most már az ügy a belügyminiszter elé került, viszont a város a közigazgatási bírósághoz felebbezett. Hatásköri összeütközésről lévén szó, a hatásköri bíróság e napokban kimondta, hogy a végleges döntés ez ügyben a belügyminisztert illeti meg, hol most már a főkapitány nyugdíjaztatása vagy hivatalban maradására íránt végleg döntenek.

A nagykanizsai Irod. és Művészeti Kör 1909. március hó 25-én nagy filharmóniai hangversenyt rendez, amelyen közreműködnek Dr. Jellachichné Csurgay Adél, operaénekesnő, a teljes V. honvéderületi zenekar, a székesfehérvári zenekedvelők egyesülete és a nagykanizsai Irod. és Művészeti Kör megerősített férfikara.

Vizsgálatok. A zalaegerszegi állami elemi iskolával kapcsolatos gazdasági ismételi iskolában a közismereti tantárgyakból a vizsgálatok f. évi március hó 26-án d. e. 8 órától kezdve és pedig a fuiskolában a központi iskola földszinti tantermeiben, a leányiskolában a volt polgári leányiskola épületében tartatnak, amely vizsgálatokra a n. é. szülőket és a t. tanügybarátokat tisztelettel meghívják az iskolák igazgatói.

A Balatonpart fejlesztéséért. A Balatonpart telekkönyvelése nagyon, de nagyon hiányos. A kataszteri fölméréseket, beosztásokat, birtokviszonyrendezéseket még a mult század ötvenes hatvanas éveiben végezték. Azóta senkinek sem volt rá gondolja, hogy a zilált viszonyokat korrigálni, rendezni kellene. E veszedelmekkel fenyegető állapot megszüntetése érdekében. Somogyvármegye közigazgatási bizottsága nemrégiben fölirotot intézett a miniszterelnökhöz és pénzügyminiszterhez és a Balatonpart birtokviszonyainak soron kívül rendezését kérte. — Hogy ez az óriási munka kellő sikerrel és megfelelő rövid idő alatt elvégezhető legyen, előterjesztést tett a közigazgatási bizottság, hogy állitson föl a kormány Somogy- és Zalavármegye területére kiterjedő hatáskörrel egy új külön kataszteri fölmérő hivatalt, mely a 40—50 esztendővel ezelőtt eszközölt fölméréseket, az akkor megállapított és ma már nagyon hiányos, hibás kataszteri beosztást, birtokrendezést kigazítsa.

A kereskedő ifjak március 6-án tartott mulatóságán felülfizettek: Dr. Kardos Jenő 2 K, N. N. 2 K, Braisach Samu 1 K, N. N. 1 K, Vidor Pál 1 K, Lövinger Simon 1 K és Böhm Ignácz 1 korona.

Lovas csendőrök Zalában. A honvédelmi minis-teriumban komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy egyes vármegyebeli őrsöket lovasítanak. Hír szerint a lovasítás rövid idő alatt megtörténik s egyelőre azokban a járásokban, ahol a cigányok legtöbb dolgot adnak a csendőrségnek, néhány őrsöt mihamarabb lovasítanak, illetve minden őrsre kerül néhány lovas csendőr is. Kétségtelen, hogy ez az intézkedés közbiztonsági viszonyaink javulására fog vezetni s megkönnyíti a cigányok ellenőrzését.

Sárba rekedt posta. Zokna ne essék, ha a mi szeretett fő- és székvárosunk közlekedési viszonyairól azt merészeljük mondani, hogy a kame-runi állapotoknál is rosszabbak. A becsületes afrikai osengős tevé, amely a leveleket összeszedi, lassan halad ugyan a vonatokhoz képest, de azt mondják, olyan pontosan jár, mint egy beszabályozott óra. A mi postajáratainkról ezt épen nem lehet elmondani, mert a mult héten a reggeli posta következetesen lekéslett. Ami ilyen háborus világban, amikor mindenki remeg az

A háboru

hirei nem izgatták annyira a n. é közönséget, mintha tudomást szerezne róla, hogy bizományi versenyáruházamban f. hó 15-től husvétig bezárólag kb.

2554 pár

különféle fajta

cipő

kerül még soha nem létezett olcsó áron eladásra.

Azért ajánlom bárkinek, mielőtt cipőszükségletét fedezné, bizományi üzletem megtekintését. Egy pár jó férfi cipő már 4 kor. 50 fillértől, remek gyermekcipő már 85 kr.-tól kezdve kapható.

Pollák Ede

ujságért, elég bosszantó. Ha a késedelem okát is elmondjuk, akkor pedig tisztára nevetséges is. Zalaegerszegre a Déli vasuton jövő postát Zalaszentivárról talicskázják át a kistaludi állomásra. Az ut mindössze néhány méterrel több egy kilométernél, amelynek java része kövezett országút. De hát nincs az a postatalicska, amelyik az ott összegyűlt feneketlen sarat megtudná uszni. Jó hintós lovakkal is nehéz volt keresztülvégődni, mert a kocsis tengelyig merült a sárba. A reggeli postának tehát be kellett várnia a vicinálissal való esatlakozást és úgy dőcög-hetett be Egerszegre. Mire szétosztásra került, már valósággal megostromolták a postahivatalt. Nagyszébenben bizonyosan előbb olvasnak budapesti újságot, mint nálunk, amikor Kistalud körül összegyűl a sár. De hogy ne csak egyik oldalról legyünk a világtól elzárva, a Berzsenyi utca derekán és végén is volt egy tenger, a melybe belerekedtek a szekerek. Aki tehát Csásos felé akart menni, elkerült a csendőrkaszárnya mellett vezető mezei utra s úgy jutott ki valahol a vasúti őrházon túl az országútra. Képzelték, hogyan áldották az utasok az összes utcsináló és felügyelő hatóságokat s milyen áldások szálltak az államépítészeti hivatal felé. De nem kell aggódni. Jön a jó tavasz, majd megcsinálja az az utakat s kiszabadítja a postatalicskát is a sárból.

Egyke. Somogy, Vas, Zala vármegyéknek különös szinmagyar vidékein végzetes nemzetrontó veszedelem ütötte föl fejét az utóbbi évtizedben. Az egygyermekrendszer megdöbbentő mértékben tette rabjává a Dunántul legjobb magyarjait úgy, hogy veszendőnek indul nemzeti erőnk eddig legerősebbnek hitt tartaléka. Az erkölcselen nemzetrontó népdívat a nép egyszerű fiai közt még megdöbbentőbb arányokat ölt, mint a Páris utánzó, huszágtól átitatott városi dámák sorában. És ennek a népvészedelemnek mély szociológiai okai vannak; a fajfentartás ösztönét nem hogy korlátozza, de egyenesen kiöli a falusi népből az életfentartás nehéz küzdelmei. Somogy megyéből indult ki az akció, amely felülemelkedve a vármegyei határok szűk korlátain, az összes érdekelt vármegyét bevonta a mozgalomba. A dunántuli vármegyék közül eddig Zala, Fehér és legutóbb Vasvármegye hivatalos és társadalmi vezető emberei ismerték föl az akció szükségét szálltak a mozgalom szolgálatába és úgy hivatalos, mint társadalmi uton megkezdték a védekezés munkáját. Azon tudatban, hogy a mozgalom sikerét csak teljesen egyöntetű egységes eljárással lehetséges biztosítani, a mozgalomhoz csatlakozott szomszédos vármegyék fő- és alispánjai felvilágosítást kértek Kaoskovics Lajos somogyi alispántól a mozgalom azon előmunkálataira nézve, melyeket Somogyban végeztek eddig. A kapott részletes felvilágosítások alapján Zala, Fehér és Vas megyék főispánja most a következő körrendeletet intézték az illető vármegyék összes hatóságaihoz: Somogyvármegye törvényhatósága által megválasztott és fölkért azon buzgó férfiak, kik körjegyzőségeként az egygyermekrendszer név alatt ismert pusztító búfának ellenőrzését magukra vállalták, január hó 7-én Kaposvárott tartott értekezletükön egyke bizottsággá alakultak, hogy így működésüket társadalmi ténnyé helyezvén, annál hathatósabban vehessék föl a küzdelmet ezen ragályos kór ellen. Együttal kimondotta az értekezlet, hogy három érdekelt dunántuli vármegye kiküldötseit május havában Kaposváron tartandó közös értekezletre hívja meg, hogy együttes erővel törekedjenek a közvéleményt és az illetékes köröket azon közönytől fölrázni, mely ezen fontos kérdéssel szemben megnyilvánul, meg lévén győződve ugyanis arról, hogy míg ez nem sikerül, addig számottevő eredményre a bizottság nem számíthat. Midőn ezeket tudomására hozom, felhívom, hogy hatósága területén az egy-

gyermekrendszer terjedésére vonatkozó adatokat, illetve a születések számát 10 évig visszamenőleg községenként állíttassa össze, hogy tiszta képet nyervén, ezen statisztikai adatokat az egykebizottság a kormányhoz és törvényhatósághoz küldendő memorandumában fölhasználhassa. Az adatok a legsürgősebben, de legkésőbbben ez év április 20-ig terjesztendők föl a főispánokhoz. Ez adatok képezik az alapját a májusi nagyszabású közös értekezlet határozatainak.

Cigány-statisztika. A cigány-ügy immár elodázhatatlan országos rendezésének alapfeltétele az országban lévő cigányok mindennemű állapotának tüzetes ismerete és pontos számbavétele. Az országos központi statisztikai hivatal megkeresést intézett az összes hatóságokhoz, hogy a községekben letelepedett cigányok mindennemű állapotáról tüzetes s kimerítő jelentést tegyenek. A jelentések az egyidejűleg szétküldött kérdőívekre jegyzendők föl úgy, amint az adatok folyó március 21-ére, vasárnapra megállapíthatók. Az ivatek március 31-ig küldendők be. A kérdőívek minden községről külön lesznek kiállítandók. Az így egybegyűjtendő adatok alapján fogják a belügyminisiteriumban a cigányok ügyének országosan leendő rendezését előkészíteni, ami a közönség és maguknak a cigányoknak az érdekében is kívánatos lesz.

Leesett a kocsiról. Vida Károly kocsisképpen szolgált Szabó Károly gazdálkodónál Páliban. A minap fáért ment az erdőre, ahonnan jól megterakodva igyekezett hazafelé. Utközben a lovak valamitől megijedtek s ragadni kezdték a kocsit. Vida megakart a lovakat fékezni s ezen közben a lovak közé esett, ezek keresztül gázoltak rajta úgy, hogy mindkét lábán súlyos sérüléseket szenvedett s jobb felső lábszára eltört.

Petefi war ein Dichter. Adatik tudtára mindazoknak, kik még eddig netán nem tudták volna: „Petefi war ein Dichter.“ Ezt állítja legalább az az ifjú hölgy, ki a Petőfi-társaság megbízásából járt városunkban, hogy a Petőfi-könyvtárra előfizeteket gyűjtsön. Emlegett hölgy, mint maga mondja, egy „Reichsdeutschein“, aki német nyelven propagálja a Petőfi-társaság kiadványait. Ha kérdi az ember, hogy nem tud-e magyarul, azt feleli, hogy tud bizony egy kevéssé s akik „patriotizmusból“ nem akarnak németül beszélni, azoknak törött magyarsággal mondja el mondókáját. Mivel azonban — hála a nagy lovagiasságnak — nálunk mindenki hajlandó németül diskurálni, németül magyarázza meg a „Reichsdeutschein“ jövelele célját. Tehát halid meg, 6 magyar: „Petefi war ein Dichter“ s most a többi „Dichterek“ össze álltak, hogy „Petefi Bibliothek“-ot csináljanak. Napi 3 krajcárért mindenki megkaphatja. Eddig van. Nincs tovább. Ezek után pedig fogadja a Petőfi társaság hódoló elismerésüket, hogy kiadványai propagálására németeket alkalmaz, akik kegyesen elismerik: „Petefi war ein Dichter.“

Vigyázatianság. Décsi Gizella 12 éves leánya Horvát Károly barabási lakosnál szolgált cselédképpen mint dajka leány. E hó 8-án éjjel fölkeltették s azzal bízták meg, menjen ki a konyhába s az ott levő kazán alá rakjon tüzet, hogy vizet forralhasanak. Décsi Gizella szót fogadott, egy cilinder nélküli lámpával kiment a konyhába s mialatt a kazán alá rakta a tüzet, lenge ruhája az üveg nélküli petróleum lámpa lángjától tüzet fogott s míg szolgálatadója a leány segítségére sietett, az súlyos égési sebeket szenvedett úgy, hogy kórházba kellett szállítani. Felgyógyulásához remény van.

Iparalapítási ügyekben felvilágosítással, tanácsal, tervekkel és költségvetéssel szolgál, erő és munkagépeket, szerszámokat, kenőanyagot és technikai cikkeket ajánl a Műszaki Világ technikai és ipari hírlaptudósító szerkesztősége, Bajor Sándor igazgató, Budapest, VI. Váci körút 31. Telefon 48—48.

Italmérések szaporítása és csökkentése. A pénzügyminisiter rendeletet adott ki, melyben utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy a korlátlan kimérési engedelmek létszámának szaporítása iránt a községek részéről támasztott óhaj-tásokra és kérdésekre csak abban az esetben indítsák meg az eljárást, illetve csak akkor tegyenek a szaporítás érdekében hozzá előterjesztést, ha az összes figyelembe veendő körülmények mérlegelése után a létszámemelést feltétlenül szükségesnek mutatkozik. Viszont a létszámba tartozó engedélyek megüresedése esetén tegyék mindig alapos megfontolás tárgyává, hogy az üresedést nem kellene-e a némely községben már túlságos nagyra emelkedett létszám apasztására fölhasználni, mely esetben az apasztásra irányuló eljárás késedelem nélkül megindítandó.

Háborus intézkedések. A múlt héten nálunk is erősen érezhetőek voltak a háborus előkészületek. A vármegyéből ezernél több tartalékost hívtak be. Amint a behívókat kézbesíteni kezdték, azonnal elterjedt a mozgósítás híre. A tudakozódókat a hatóság hamarosan meggyújtatta, mert egyelőre csak a 48-ik gyalogezrednek teljes létszámra való emeléséről van szó. A pozsonyi hadtestet, amelyhez az ezred tartozik, nem mozgósították. A tartalékosoknak nagyon rövid határidőt adtak a bevonulásra s a múlt hét ugyanezen mozgalmas volt a vasutakon. Mindenütt bevonuló tartalékosokat lehetett látni. Valamennyi azzal a tudattal indult utnak, hogy néhány nap múlva már valahol Boszniában vagy Szerbia határán fog állani. A csapatok és hadiszerek szállítása roppant nagy elővigyázattal és esendesen történik úgy, hogy a közönség semmit sem vesz észre a sürgés forgásból. Ugyyszólván semmit sem lehet biztosan megtudni, annyira titkolóznak. A zalaegerszegi állomáson — hír szerint — csapatszállító vonatok és ágyuszállítmányok mentek keresztül. De különösen a Déli vasut vonalai vannak igénybe véve, amelyeket teljesen felszereltek arra a célra, hogy a katonai vonatok zavartalanul közlekedhessenek.

Lőpor robbanás. Lukács József bókaházi lakos köfajtással foglalkozott. Egy nagy meredek sziklába lyukat fúrt, abba lőport helyezett s azt meggyújtotta, azonban a robbanás nem sikerült. Lukács tehát új lyukat fúrt és más lőport öntött abba. Mialatt ezzel foglalkozott, a lőpor felrobbant és Lukács areán s kezein súlyosan megsérült. Beszállították bókaházi lakására, a honnan kórházba vitték ápolás végett.

Vadorzók vadászati eszközeinek kiállítás. Wieben 1910-ben nemzetközi vadászati kiállítás lesz, melyben Magyarország külön pavillonban vesz részt. A magyar rendező bizottság kérelmére az alispán felszólítja a szolgabírói és jegyzői hivatalokat, hogy ha tudomásuk van vadorzóktól, lesipuskásoktól elvett, vagy azok tulajdonában levő érdekes ritka példányt képező fegyverek, török, esabdák, fogóvassak, hurkok stb. effele eszközökről, jelentseék azt be minél előbb, de legkésőbb május 1-éig az alispáni hivatalnál.

Öngyilkos vasutas. Pilvax Lajos mozdonyvezető egy vasúti szerencsétlenség folytán olyan súlyos idegbajt kapott, hogy nyugdíjazták. A beteg ember Nagykanizsán visszavonulva élt. A múlt héten, amíg a felesége a piacon járt, felakasztotta magát. Gyógyíthatatlan betegsége vitte a halálba.

Kitiltott gyógyszerek. A belügyminisiter a horvát bánnal egyetértőleg a G. Losley berlini cég által „Syrion“ néven, valamint a Coza-Institute londoni cég által „Cozapor“ néven forgalomba hozott és az iszákosság ellen hirdett szereket, tekintettel arra, hogy azok csak a közönség félrevezetésére és kizsákmányolására szolgálnak, sőt esetleg az egészségre is káros hatással lehetnek, a postán való szállításból a

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszeleve szép fehér masid és kitűnő védelmet is nyújt a nap melegje ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, károsítást vagy egyéb mázást nem ígérő

tetőfedőanyag

magyar korona országainak területén kizárta. Ehhez képest a kereskedelemügyi miniszter utasította a postahivatalokat, hogy fentnevezett szereket a postai szállításokból kizárt tárgyak gyanánt kezeljék.

A szerelmes nevelőnő. Egy zalamegyei úri családnál volt alkalmazva a szerelmes nevelőnő. Az úri ember özvegy volt s a leányzó szeretett volna nőül menni hozzá. De nem vett észre nagyobb hajlandóságot. A nevelőnő tehát kuruzsláshoz fordult. Egy cigányasszonytól kapott is valamiféle bájiat, amelyet beadott a meghóditandó férfiúnak. Ennek azonban a babonás szer nem a szívében, hanem a gyomrában okozott káros tüneteket úgy, hogy ágyba kellett feküdni. A szerelmes leány pedig nem az oltárhoz, hanem a büntető bírósághoz vezetett.

Első Leánykiszárató Egylet mint szövetséget, Gyermekek- és Életbiztosító-intézet. F. évi márc. 14-én tartotta ezen intézet 46-ik közgyűlését Schwarz Ármán elnöklése és a számosan megjelent tagok élénk részvétele mellett. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldték Dr. Grauer Vilmos és Biró Márk urak, szövetségi tagok. Az előterjesztett mérlegről, valamint az igazgatósági jelentéséről kitértek, hogy az 1908-ik kezelési év is az üzleti és közgazdasági téren uralkodott súlyos viszonyok dacára a fokozott tevékenység igénybevétele következtében kedvező volt. A felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadott. A jelentés kiemeli, hogy 1908. évben különböző esedékesek címén a tagok részére 1,542.932 K 38 f, vagyis 315.519 K 51 fillérrel többet kifizetve, mint az elmúlt 1907-ik évben. A díjtartalek mérleg szerinti összege 14.892.514 K 43 f. Az 1908-ik év új szerzeménye 17,113.000 K volt, a biztosítási állomány pedig a teljesített kifizetések figyelembevételével és a fennálló biztosítások pontos megállapítása után 66,069.973 K 14 fillérre emelkedett. A összevételek 409.660 K 20 f, 279.169 K 55 fillérnyi gyarapodást, a mérleg végösszege pedig 1,167.650 K 45 fill. nyi emelkedést tüntet fel úgy, hogy az utóbbi 16,309.227 K 59 fillért ért el, mely összeg óvadékképes értékpapirokban, takarékbetétekben, 3 budapesti bérházban, készpénzben stb.-ben nyeri fedezetét. Az 1908. év végével az értékpapírpiacra uralkodott depresszió oly alacsony árfolyamokat eredményezett, hogy ez is ismét árfolyamkülönbözetet okozott. Ezen árfolyamvesztés azonban csak látszólagos, mivel az értékpapírpiacra, melynek összege 9.220.120 K, az egész várt kamat jövedelmet: 397.469 K 65 fillért, csorbítatlanul meghozta és mivel ezen különbözet az árfolyamok remélhető javulásával fog kiegyenlítődni. A jelentés joggal említi fel mint erkölcsi sikerét az elmúlt esztendőnek az osztrák kormány részéről nyert működési engedélyt és ennek kapcsán az Ausztriában való megtelepedést és a fióktelepek Wienben, I., D. minikamerabanc 6. alatt történt megnyitását. A felügyelő-bizottsági tagoknak egyhangulag történt újra megválasztása után Róser Alfréd Ervin úr szövetségi tag indítványára az agg elnöknek Schwarz Ármánnak, az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és választmányának valamint Kohn Arnold vezérigazgatónak és Friedlaender Izidor igazgatónak elismerést és köszönetet szavaz a közgyűlés.

A Kossuth-Muzeum Kossuth Lajosnak és az általa teremtett nagy időknek szent ereklyéit őrző. Magasztos hivatást tölt be, tehát pártfogásra méltó. Éppen ezt kéri most hazánk legjobbjaitól. Pártfogójuk remek kiadványainak megrendelésével. 10—20 koronáért megküldi Heck János: „Rakócziné“ című díszművét, 100—200 koronáért pedig a „Kossuth Lajos az izente . . .“ című hatalmas méretű képet, mely 170 centiméter szélességével és 130 centiméter magasságával a legnagyobb színes olajnyomat a

kontinensen. A kép tárgya fenséges és ehhez méltó a kivitele is. Azt a jelenetet ábrázolja, midőn Kossuth Lajos gyűjtő szavára hat hét alatt negyven ezer ember állott csatasorba az Alföldön, kaszával felfegyverkezve Jelliasich ellen. A kép igen díszes széles aranykeretben szállítatik és 10 koronás részletfizetésre is kapható. Ezen kiadványok vásárlását valóban megérdemli a hazafias missiót teljesítő „Kossuth-Muzeum“, mely Budapesten VIII. Népszínház-utca 23. sz. alatt van.

A kántortanítók sérelme. Hogy az új népközlési törvény nem hozott teljes megnyugvást a tanítók soraiba minden vonalon, azt a köztük készülő újabb mozgalom bizonyítja legjobban. Sűrű a kántortanítókra nézve a törvény 11. §-a, mely kimondja, hogy »ha a tanító kántori teendőit is végez, a megállapított legkisebb fizetés erejéig a tanítói és kántori járandóságok együttesen tanítói fizetésnek veendők.« Sűrű már magában véve azon körülmény, hogy míg az egyik tanító csak egy-, a másik kétféle munkát végez ugyanannyi fizetésért. De leg-sértőbb mégis az, hogy míg a kezdő tanítók egyszerűen belecseppennek az ezer koronás fizetésbe és a vele járó nyugdíjjogosultságba, addig az érdemekben megőszült kántortanítók ugyanazon jogokért terhes adót fizetnek. Amazok 5-, ezek 50 percentet. Méltányos ez a kivétel ott, ahol a tanító tényleg élvezett fizetésemelésbe lép, de nem a kántortanítóknál, akik csak névleges fizetéskiegészítésben részesülnek. Korpótlékjuk, valamint a minimális 1000 koronán felül, bármily összeg után ők is készsággal megfizetik a rájuk eső adót. Ily kivétel mellett esoda, ha egyik-másik kántortanítóra 5—600 korona adó esik, amelyet alig egy év leforgása alatt kell megfizetniük. Érthető tehát, hogy közoktatásügyi miniszter f. é. január 9-én kiadott rendelete sok könnyet facsar ki a kántortanítók szeméből. Végre is a kántortanítók, akiknek legnagyobb része vezető szerepet visz nemcsak az iskola falain belül, hanem a társadalomban szociális és kulturális téren, méltán megérdemlik, hogy igazságos bánásmódban részesüljenek. A közeledő tavaszi tanítói gyűlésnek programjába Stampay köbölküti kántortanító és kerületi társai következőket sürgetik felvételre: 1. „Mondja ki a gyűlés, hogy azon kántortanítókra nézve, akiknek tanítói fizetése ezer koronáig kántori jövedelemből egészítették ki, a különbözet után kirótt 50%-os nyugdíjadó törültesse. Ha ez nem volna keresztülvihető, 2. módosítsassék oda a rendelet, hogy ezen különbözet után a méltányosság figyelembe vételével egyelőre 5% s a későbbi jövőben, amidőn a kántortanítók tanítói fizetése a törvényes minimumig tényleges kiegészítést nyer, mint azt a kultuszminiszter 1907-ben kihatásba helyezte, pótlólag 45% fizetessék.“

Serdülő leányok és fiúk

erősekké és vidorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

Scott-féle Emulsió

alakjában élvezik, a mely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb. Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Zalavármegye selyemtenyésztése. Az ország selyemtenyésztéséről kiadott jelentés szerint vármegyénk területén 1908. évben 397-en foglalkoztak selyemtenyésztéssel. Ezek összesen 6485 kilogramm gubót termeltek, amelyért 13086 koronát kaptak az államtól. A keresetből átlag egy termelőre 34 korona esik. A legmagasabb kereset 164 korona volt, amelyet Kovács Lajos pölöskei lakos kapott. A selyemtenyésztés megkezdése óta vármegyénk lakosai összesen 114.007 koronát korestek ezen foglalkozásuk után. Gubó beváltó állomás három van vármegyénk területén és pedig Csáktornya, ahol a múlt évben 2870 kg. 70 dg. gubót 6081 K 39 fillérért, Pölösken, ahol 1513 kg. 50 dg. 3304 K 16 fillérért és Türlén, ahol 1384 kg. 60 dg. gubót 2900 K 24 fillérért váltottak be. Múlt 1908. évben 79 községben lombszedésre alkalmas szederfa 3302 drb volt; 13449 drb pedig olyan, amelyek még lombszedésre nem voltak alkalmasak. A selyemtenyésztők 2800 drb lombszedésre alkalmas szederfát használtak. Egy tenyésztőre tehát 7 drb szederfa jutott. 424 család vállalt selymterpetét. Ezek közül 397 család foglalkozott selyemtenyésztéssel. Múlt évben 8103 drb szederfát s 736 drb másnemű fát ültettek ki, pedig a szegény ember leginkább a szederfának veszi a hasznát. Elpusztult 699 drb. fiatal és 148 drb öreg szederfa. Tekintettel a selyemtenyésztéssel járó jelentékeny anyagi haszonra, a vele való foglalkozás csak ajánlható a nép minden rétegének.

Soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara pályázati hirdetményei.

I.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur múlt évi október hó 30-án 84921/VI. C. sz. a. kelt leiratával, Mária Valeria főhercegnő Ó császári és királyi Fensége születésének emlékeztérére Voigtländer Frigyes által alapított ösztöndíj 2164 koronát tevő kamatára pályázatot irt ki, a következő módzatok mellett:

1. A fenti kamatösszegeből két egyenként 1082—1082 (azaz egyezernyolcvankettő—egyezernyolcvankettő) koronás ösztöndíjat alakított.
2. Ezen ösztöndíjakat képesítéshez kötött ipart üző, két szegényebborsu, érdemes, szakmájában kiváló és józan életű, olyan kezdő, fiatal, magyar honos iparos-mestereknek vagy idősebb segédeknek fogja odaítélni továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgótöke gyanánt, kik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették vagy átvenni akarják.
3. Pályázhatnak a 2. pont alatt említett iparosmesterek és segédek közül mindazok, kik katonai szolgálataikat már teljesítették vagy azok alól jogérvényesen végleg felmentettek és akik, ha mesterek, legalább egy évet, ha segédek, legalább öt évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ezen időbe be nem számítható és általában csakis a tényleges műhelyi gyakorlatlalt töltött évek vehetők számba.
4. A pályázati folyamodványban megemlítendő az, hogy folyamodó az ösztöndíjat mely célra (továbbképzés, berendezés vagy forgótöke-nyerés céljából) kéri. Abban az esetben, ha berendezés vagy annak tökéletesítése céljából igényli, az is megemlítendő, hogy mely berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van az illetőnek szüksége s azok mily értéket képviselnek, továbbá mely hazai gyárban vagy ipartelepen óhajtja azokat — feltéve, hogy belföldön gyártatnak — beszerezni. Ha az ösztöndíjakat folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlítendő az, hogy a továbbképzést hol és miként kívánja eszközölni.

Amennyiben külföldre kívánna utazni, közlendők nyelvisméretei, továbbá az iskola, gyár vagy műhely neve és helye, hová ismereteinek gyarapítása céljából menni óhajt és megemlítendő az is, vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő felvétele biztosítva van-e, vagy sem?

Amennyiben folyamodó atyja műhelyét még nem vette át, az is megemlítendő, vajjon van-e erre kilátása s mikor veheti azt át.

5. A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók: a) születési bizonyítvány, b) magyar honosságot igazoló bizonyítvány, c) erkölcsi bizonyítvány, d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, e) az első-foku iparhatóság (ipartestület s bizonylata arról, hogy folyamodó milyen mesterséget űz, mióta mester, illetve segéd s atyja iparát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e és ha segéd, jelenleg kinek műhelyében dol-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

gonik f) folyamodó szakmabeli kiváltságot igazoló-bizonylatok (mesterektől, iskoláktól, rendelők felektől, kiállításokról stb.), g) a katonai szolgálat teljesítését vagy a felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadmentességi díjkönyv stb.). Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és mellékletei bélyegmentesek. Ily bizonyítvány csatolása a folyamodvány külföldön feltűnően jelzendő.

6. Azok, kiknek az ösztöndíj oda fog ítélni, annak kézhezvételét megelőzőleg m. kir. közjegyző előtt aláírt nyilatkozatot tartoznak bemutatni, melyben kötelezettséget vállalnak aszíránt, hogy a) az ösztöndíjat valóban a kérvényben jelzett és a nyilatkozatban újból felemlített célra fogják fordítani és e részben alávetik magukat a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által fogantatandó bármely ellenőrzésnek; b) amennyiben ez a vonatkozó rendeletben előíraték, atyjuk iparüzletét a rendeletben előírandó határidő alatt átveszik; c) a fenti a) és b) alatt említett kötelezettségek nem teljesítése esetén az ösztöndíjat a nevezett miniszter idevonatkozó felszólításának kézhezvételétől számított tizennégy nap alatt visszafizetik.

Ha az illető netán még kiskorú volna, e nyilatkozatra ugyancsak közjegyző és ugyanazon két tanu előtt atyja vagy gyámjának jóálló nyilatkozata is rávezetendő.

A 4. és 5. pontban foglaltak szerint szerkesztett és felszerelt folyamodványok, kereskedelemügyi miniszter urhoz címezve, legkésőbb folyó 1909. évi április hó 15-ig a kamarához nyújtandók be.

II.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó 1909. évi február hó 15-én 10.650/VI. C. 1909. szám alatt kelt leirata szerint, a Goldberger Erzsébet által tett alapítvány kamataiból 7 (hét) egyenként 300—300 azaz háromszáz-háromszáz koronás és 1 (egy) 268 azaz kettőszázhatvannyolc koronás segélydíjat alakított, melyeket szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparos mesterek szegénysorsu özvegyei vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött (fiu, vagy leány) árváinak fog odaitélni.

1. Pályázhatnak e segélydíjra a fentemlített özvegyek és árvák, ez utóbbiak anyjuk, vagy gyámjuk útján.

Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, — árvák, kik atyjuk iparát választották életpályául, mint ilyenek segéd, vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felső ipariskolába) járnak, az odaitélésnél előnyben részesülnek.

Árváknál, ha további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szükség, — nem fog Ónagyméltósága elzárkózni az elől, hogy a segélydíjat az alapítványi kamatok terhére, az előrehaladás igazolásának kikötése mellett, esetleg több éven át engedélyezze.

Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvák ugyanezen alapítvány kamataiból segélyt csakis rendkívül kivételes esetben kaphatnak.

2. A folyamodványban részletezendők: a) a cél, melyre folyamodó a segélyt igényli és a körülmények, melyek őt a segély kérésére utalják.

3. A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók.

A) Özvegyeknél: a) a házasságlevél, b) a férj magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok, c) a férj iparigazolványa, vagy annak másolata, d) a férj szakképzettségét igazoló okmányok (iskolai bizonyítvány, bizonyítvány rendelőkötől, kiállítási oklevél stb.), e) a férj és özvegy erkölcsi bizonyítványa, f) szegénységi bizonyítványa. B) Árváknál: a) az atya magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálozását igazoló okmányok (l. fent b) alatt), b) az atya iparigazolványa, vagy annak másolata (l. fent c) alatt), c) az atya szakképzettségét igazoló okmányok (l. fent d) alatt), d) az atya erkölcsi bizonyítványa, e) az árva születési bizonyítványa, f) az árva legutolsó iskolai bizonyítványa, g) ha az árva iparossegéd, vagy tanonc, vagy ipari szakiskolai (felső ipariskolai) tanuló, a tanítómesternek vagy mesternőnek, ipariskolai igazgatónak bizonylata arról, hogy az illető mióta van alkalmazásban (hányadik évfolyamba jár) és mily erkölcsi magaviseletet és előhaladást tanusít, h) szegénységi bizonyítványa.

Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány külföldön feltűnően jelzendő.

4. A segélydíj kiutalásánál fentartja Ónagyméltósága magának, hogy oly módokat állapíthasson meg, melyek a segéllyel elérni kívánt célt biztosítani a viszonyok szerint leginkább megfelelőeknek látszanak.

A 2. és 3. pontban foglaltak szerint szerkesztett és felszerelt folyamodványok legkésőbb folyó évi április hó 15-ig kamaránkhöz nyújtandók be.

Sopron, 1909 március hó 6-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:
Ullein József elnök. Kirchknopf Frigyes titkár.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor. 100	Kor. 40
rozsa	»	9.65	—
árpa	»	8.50	—
zab	»	8.50	—
tengeri	»	8.25	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

Fogak szájpaddal és szájpaddal nélkül, aranyhidak és koronák, jól használható fog-sorok készítése. Tartós fogtömések, fájdalom nélküli foghuzások.

DR TOMPA A. ZALAEGRSZEG,
Munkácsy-utca 1. (Korona szálló mellett.)

Kossuth Ferenc levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos buntalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.“

KOSSUTH FERENC.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

Indaszesz

gyógyfű sóborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdít és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagéhoz (gyuró-kenő-kúra) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tágszaggyatás és mindennemű meghűlésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő más sóborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ“ székelyhavasi gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ“ kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

Az üzlet feloszlata miatt hatóságilag engedélyezett

végeladást

minél előbb befejezni óhajtván, a raktáron levő áruk u. m.: Kartonok, vásznak, chiffonok, férfi és női szövetek, ágyneműek, asztalkendők, terítők, szőnyegek, függönyök, paplanok, takarók, pokrócok, gabonaszákok, ponyvák stb. mélyen leszállított áron kaphatók.

Teljes tisztelettel
Weisz Sándor.

9807/tik. 1908.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. tszék, mint tiki hatóság közhírré teszi, hogy a Kismartoni T.-pénztár végrehajthatóan Reismüller Károly végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. tszék területén lévő, az ördöghenyi 101. sztjkvben + 361. hrsz. szőlő és pince épületre 800 K.

II.

az ördöghenyi 145. sztjkvben + 421. hrsz. szőlő, rét és pincéből Reismüller Károly 2/20-ad rész jutalékára 109 K kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1909. évi április hó 5 napján d. e. 10 órakor Ördöghenyi község házában megtartandó nyilvános árverésen és pedig házberadó alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árverésen eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsúrának 10%-át, vagyis 80 K. 10 K 90 fillért készpénzben az 1881. LX. to. 48. §-a alatt jelölt átfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. o. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tiki hatóság.
Zalaegerszeg, 1908. évi december hó 15-én.
Dr. Fritz, kir. tvszéki bír.

Óriási

PEKINGI KACSA

bronzpulyka, aransárga és hófehér orpingtontyúk tenyész-tojásokról ingyen árjegyzéket küld: _____

FEDÁK ISTVÁN

többszörösen kitüntetett fajbaromfi tenyésztete

Kecerpálvágása,

U. p. Tapolyhanusfalva. (Sáros megye.)

Hirdetés.

Teljesen jókarban levő,
HOFFHER ÉS SCHRANZ-
féle 4 lóerejű

Gőz- cséplőgépet

összes felszerelésekkel együtt kedvező fizetési feltételekkel jutányos árrért

eladom.

KARANCY ISTVÁN
Zala-Söjtör.

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu Rip. Portalis és Rup. Monticola alanyu gyökeres fásoltványokkal valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönbön többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt Muscat Ottonel-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megkereséseket kér

Gróf Deym János
szőlőgazdasága Lesenczetomaj, Zalamegye.

Szokványszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

Méhészeknek fontos!

Az első magyar kereskedelmi méh-telep tulajdonosa **Kühne Ferenc utóda**, Budapest, I. ker. Attila-utca 99. sz., ajánlja dúsan felzerelt raktárát a legjobb és legmegfelelőbb kaptárakból, melyek jó anyagból pontosan és lelkiismeretesen készültek, továbbá mindennemű eszközöket és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kívántatnak, a legjobb minőségben és olcsó áron elad. Az 1909. évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főírjegyzék „Méhészeti útmutató”-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugyanint bármilyen utasítások és tanácsok is kívánatra közöltenek.

Szőlő-

oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **GASPARI FRIGYES**,
Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feletlen megbízhatóságáról.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solenis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagy mennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, Tapolca, (a Balaton mellett.)

Alulírott főbérnökségnél, tavaszszal és ősszel egyaránt vehető, szép vetőmagnak alkalmas

Járóbuza

eladó. Ára métermázsánként az alsólendvai állomásra állítva 28 K 50 fillér.

Zsákok önköltségen számíttatnak.

Urodalmi főbérnökség

Alsólendva.

Magyar gyermek
Magyar labda
Magyar vegye
Magyar adja.

Minden magyar labda
a cserkoszoruba foglalt

„Magyar Labda“

≡ bélyegzőt viseli. ≡

! Mást el ne fogadjunk!

Minden jobb kereskedésben
kapható.

Eladó

nagymennyiségű zöldoltvány.

Gyökeres és sima ripária portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, amiért szavatolok.

A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfehér, Nemeskadarka, Oportó, Nagyburgundi, Tramini, Szilva-szőlő, Püspök-szőlő, Bakator, piros és fehér saszia, piros és fehér kecskeszemű, Pasatuti, Füzöny, Bakszölő, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfehér, Mustosfehér, Ezerjő, Sárga muskotály, Zöldszilváni, Olasz rizling, Jubfark, Sárfehér, Leányka, Delaware, Pozsonyi fehér, Muskát Hamburg, Muskát Ottonel, Arramon.

Ugyanezekben a fajokban nemes vesszők is kaphatók.

Két millió fásparosításhoz való ripária portális vessző is van.

Eladó 6 milliméter vastagságtól fölfelé ezre 20 korona.

- I. oszt. fás párosítás ezre 100 frt.
- » gyökeres zöld ojtvány ezre 80 »
- Válogatott igen erős hiánypótlásra ezre 100 »
- I. o. sima zöldoltvány válogatott, ezre 30 »
- A rendes sima zöldoltvány ezre 40 »
- I. o. gyökeres ripária portális ezre 20 »
- II. » » » » 12 »
- I. » sima ripária portális ezre 10 »
- II. » » » » 6 »
- Direkttermő Őshellő szőlő ezre 5 »

Megrendeléseket őszi és tavaszi szállításra elfogadok.

Megrendelés esetén az árnak 1/3-ad része előlegül elküldendő, a többi pedig utánvétellel történik.

Csepány Mihály

bortermelő és ojtványkészítő Gyöngyös,
Tó-utca, Kálvária part alatt.

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű „Delaware”-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe Bihardiószeg.

Kész gyermekruha és maradék áruház.

Előrehaladott idény miatt téli kabátok és téli pongyolák, téli és tavaszi kosztümökre alkalmas maradékok mélyen leszállított árért adatnak el.

Kész menyasszonyi ruhák kaphatók.

Teljes tisztelettel

Lusker Jánosné.

Olvassa!

el és jegyezze meg jól az árakat.

A tavaszi idényre a n. é. közönségnek saját érdekében ajánlom, mielőtt szükségletét fedezi, dúsan felszerelt Áruházam megtekintését, a hol minden elképzelhető czikkből helyben a legnagyobb raktárt találja, a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás mellett.

Egyedüli raktár Magyar nyakkendőknél.

Kitűnő szinttartó pantent harisnya **kötött:**

1/21, 2/24, 3/17, 4/30, 5/33, 6/36, 7/39, 8/42, 9/45, 10 évesnek 48 krajcár.

12 pár jó férfi harisnya 2 frt 40 kr.
12 pár divatos csikos harisnya 3 frt
12 pár extra finom harisnya 3 frt 80.

Jó női harisnya 25 krtól feljebb.

Gyermek-sapka 40 krajcártól feljebb.

Gyermek-cipők 90 krtól 5 forintig.

Sensatio!

6 dbb remek servis vizes-pohár **72 kr.,** előbb 2 frt 10.

Remek teáscsésze párja 25 kr.

Tisztelettel

Deutsch Herman

Közp. Áruhaza.

Legújabb divatu csipkeszövet 80 krtól feljebb.

Borseprőt

bármily mennyiségben legmagasabb napiárban veszek, esetleg a seprőt felében is kifőzetem.

Reich Samu

pálinka nagyfőzde tulajdonos Zalaegerszeg.

Toriszay József

Zalavármegye elsőrendű gőz mű-ruha-
festő és kémiai vegytisztító telepe
ZALAEGRSZEG, Rákóczi-utca 9.

Felvételi üzlet:

**KÖRMEND,
ALSÓLENDVA,
ZALASZENTGRÓT,
SÜMEG.**

Alapítási év 1904.

Alapítási év 1904.

Uri, női és gyermek öltözetek, se-
lyem, gyapju-szövetek, függönyök
és egyéb tárgyak festetnek és tisztí-
tattatnak.

Szakismeretséget végzett izléses
munkáim számos rendeléim által
elismerve.

VIDÉKI megrendelések gyorsan és
pontosan eszközöltetnek.

(A pontos címre kérem figyelni.)

Próba

szerencsével jár!

Nem kell venni, csak megnézni
azon óriási választékot, mely a

„Kalap-Király“

üzletében van kalap, sapka, kész
férfi- és gyermek-ruha, felöltő,
ing, nyakkendő, gallér, kezelt és
több más uri divateikkben.

Figyelmes kiszolgálás.

Szolid árak.

Szives pártfogást kér
kitünő tisztelettel

KOREIN VIKTOR.

Eladok

még keveset használt
2 dupla fordítható,
vagy **2 szimpla,**
jókarban levő

carambol asztalt,

egy Acyralin világítási készüléket,
(Molnár Márton szegedi iparos
találmánya, melynél a robbanás
teljesen ki van zárva) tisztító-
készülék, csillárok és égőkkel.

KUMMER GYULA

cukrász és kávész Zalaegerszegen.

Bérbeadó üzlethelyiség és lakás.

Zalaegerszegen a Rákóczi-
utcában levő Geiringer-féle
házban **üzlethelyiség** bolti
berendezéssel együtt és lakás,
(amelyhez istálló és kocsi-
szin is tartozik) azonnal
kiadó.

Bővebbet **Pfeiffer Henrik** bádo-
gos mesternél.

Makk Ernő

polgari- és egyenruha készítő
Zalaegerszegen, Rákóczi-utca 7.

Van szerencsém a n. é. közön-
séget értesíteni, hogy a tavaszi és
nyári idényre bel- és külföldi

szövetek,

divatseviot, kamgarn, doublék, leg-
finomabb kék és fekete kelmék,
ugyszintén külön nadrágszövetek
nagy választékban megérkeztek.

Bátorkodom a n. é. közönségnek
megemlíteni, hogy e téren szerzett
szakképzettségemmel a legmesszebb-
menő igényeknek is képes vagyok
megfelelni. Áraim a legjutányo-
sabbak.

A n. é. közönség szives pártfo-
gását kérem

tisztelettel

Makk Ernő.

Figyelem!

Szülőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen
addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér!
Gyökeres oltványok ezre 140 korona,
Delaware ezre 100 korona.

Cim:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsőseged, Somogy megye.

328/P. 1909. sz.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Körmen—zala-
lövő—öriszentpéter—muraszombati helyiérde-ü vasut részvénytársaság céljaira
kiszajátított, a zalalövői 15. sz. tjkvben 15/b., hrsz. a. Dr. Czinder Istvánné
Egerváry Mariska nevének álló ingatlanból 514. négyszögöl területre nézve, a
zalalövői 16. sz. tjkvben ugyanannak nevének álló 18. hrsz. ingatlanból 201.
négyszögöl, a 188. hrsz. a. ingatlanból 2. hold 871. négyszögöl és a 272.
hrs. a. ingatlanból 259. négyszögöl területre nézve, továbbá a zalamindszenti
172. sz. tjkvben 2. hrsz. a. ugyanannak nevének álló ingatlanból 690. négyszögöl
területre nézve, az 1881. évi XLI. tc 46. §-a értelmében a kártalanítási
eljárást megindítván, a tárgyalásra határidőül **1909. évi április hó 6 napjának
délelőtt 10. óráját Zalalövő községbe** a körjegyzői irodába kitűzte, arra kisa-
jávító képviselőjében Barthalos István pápai ügyvédet, ugy az összes telekkönyvi
érdekelteket, valamint a távollevők és ismeretlen tartózkodásuk részére ügygond-
nokul kirendelt Dr. Jakabffy János zalaegerszegi ügyvédet megidézte.

Felhívja a kir. törvényszék az ismert és ismeretlen tartózkodásu érde-
kelteket, hogy a tárgyalásra annyival is inkább megjelenjenek, mert elmar-
adásuk a kártalanítás tárgyában a határozat hozatalát nem gátolja és hogy az
egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt
igazolásnak helye nincs.

Zalaegerszeg, 1909. február 27.

Szücs, t. jegyző.

Dr. Degré, elnök.

Hírlapokra,

társadalmi, politikai, heti és havi folyóiratokra, az összes bel- és külföldi lapokra miért legelőnyösebb **Neubrunn Ignác** könyvkereskedésében előfizetni?

Mert ugyanoly kedvezményben részesednek a t. előfizetők, mint a lapkiadóknál.

Mert pontosan házhoz szállítjuk a lapot.

Mert a havi, vagy heti lapot, akár a Tolnai Világlapját, Vasárnapi Ujságot, Ujdöket — diszesen **ingyen** bekötjük.

Mert legelőnyösebb bevásárlási forrás képeslapokban, levélpapírokban, bármily más cikkben. A n. é. közönségnek szíves pártfogásába ajánlom üzletemet és könyvkötészetemet.

Mély tisztelettel

Neubrunn Ignác

könyv- és papirkereskedő, könyvkötő.

14—16 éves újságkihordó leányok és egy tanulóleány a könyvkötészetembe jó fizetéssel felvétetik.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdénnyöttek és
amputáltak részére.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!
Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők
már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöketnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósa.

Meghívó.

A »Nyrádi fogyasztási szövetkezet« 1909-ik év március hó 30-án este 7 órakor Nyirádon, a szövetkezet üzlethelyiségében,

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T Á R G Y:

1. Az alapszabályok 33. §-ának módosítása.
2. 4 igazgatósági-tag választása. Nyírád, 1909. március 11.

Az igazgatóság.

Takács Dávid

elnök.

VAMOSI ISTVÁN

késműves és villanyerővel berendezett műköszörűldéje Zalaegerszegen.

Raktáron tartok: angol, svéd és solingeni borotvákat, hajvágógépeket, fodrász-, szabó-, női- és papírvágó ollókat, ló- és marhanyíró gépeket, zseb- és konyhakéseket, evő-eszközöket.

kerti (metsző) ollókat, szőlőoltó-késeket.

fenőköveket, fenőszíjakat stb. **nagy választékban.**

==== Az áruk jó minőségéért felelősséget vállalok. ====

Borotvák, ollók, kések s minden e szakmába vágó tárgyak köszörűlését és javítását olcsón és pontosan eszközölöm.

Vidéki megrendelést azonnal eszközölök.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel **VAMOSI ISTVÁN**

késműves és műköszörűs.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájdalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű pillulákat, teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sanyargatni, mert az

Inda-cukorka

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megesszük 1 vagy 2 darabka Inda-cukrot, akkor bármily erős székrekedése is van, azt göresök és erőlködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után bevesz 1 darabka Inda-cukrot, akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőfögést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik tulságosan elhíztak és karesubbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda-cukor a legjobb gyomorszabályozó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendes működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemészte vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk rendben lesz.

Kapható mindenütt!

Ara 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér.

Készíti: BALAZSOVICH SÁNDOR sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszerháza és székellyöldi gyógytermékeket feldolgozó szaklaboratoriuma SEPSISZENTGYÖRGY.

Középponti raktár: Budapest, VIII., József-utca 35—37.

459/P. 1909. sz.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Körmen—zala-lövő—öriszentpéter—muraszombati helyi érdekű vasut részvénytársaság céljaira kisajátított, a háshágyi 144. 1. sz. tjkvben. 151/a., hrsz. a. Hoffer Márton nevében álló ingatlanból 4. hold 142. négyszögöl területre nézve az 1881., évi XLI. teikk 46. §-a értelmében a kártalanítási eljárást megindítván, a tárgyalásra határidőül **1909. évi április hó 5 napjának d. e. 10 óráját Hášhagy községbe** a községbíró házához kitűzte, arra a kisajátító képviselőjében Barthalos István pápai ügyvédet, ugy az összes telekkönyvi érdekelteket, valamint a távollevők és ismeretlen tartózkodásuak részére ügygondnokul kirendelt Dr. Jakabffy János zalaegerszegi ügyvédet megidézte.

Felhívja a kir. törvényszék az ismert és ismeretlen tartózkodásu érdekelteket, hogy a tárgyalásra annyival inkább megjelenjenek, mert elmaradásuk a kártalanítás tárgyában a határozathozatalt nem gátolja és hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Zalaegerszeg, 1909. február hó 27.

Szücs, t. jegyző.

Dr. Degré, elnök.

NÉMETH GÁBOR

agyag kályha készítő
Zalaegerszeg, Csány-u. 25 sz.

Alapított 1889-ben

az 1896-iki ezredéves kiállításon és a soproni kiállításon kintüntetve.

40—50% fűtő anyag megtakarítást érhet el, aki bizalommal fordul hozzám s elhelyezzen fűtő kályháját általam javíttatva, esetleg szerkezete végett átrakatja, aminek jóságáért készséggel jótállok.

Továbbá felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét művészi tiszta kidolgozású tűzálló (chamotte) agyagból készült eszerép kályha készítményeimre. Nagy választék áll rendelkezésre az egyszerű eszerép kályhától a legdiszesebb kivitelű kandallóig. Számtalan elismerés nagyobb városokból a magas arisztokráciától.

Raktáron tartok épület díszítéseket, takaréktűzhely burkolat eszerepeket, porcellán fayence falburkolat lemezeket és fűtőkád-lemezeket.

Becses tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy a zalaegerszegi „KEGYELET” című temetkezési vállalathoz — a leégett gyászkocsik helyett megrendelt — új gyászkocsi megérkezett, amely a leégett teket mindenekben felülmulja.

Kiváló tisztelettel

a zalaegerszegi „KEGYELET” temetkezési vállalat.

Nagy raktár

új, valamint átjártott

zongorák és pianinókból,

Liszt. reform, hangverseny-mignon, liliput, (130 cm. hosszú) a legújabb különlegesség mahagoni, vörös, matt és fekete színekben.

Olcso árak! Részletfizetés!
Csekély kölcsöndíjak!

Schmidt Ede
karmesternél Csáktornyán.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillia csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Kocsuba Emil, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerházaikban.

M-i-i-t? — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle” Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Védjegy: „Morgony”

A Liniment. Capsici comp., a Morgony-Pain-Expeller pótlása

egy régióknak bizonyított háziszere, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalom-össillapító szernek bizonyított kőszívnyel, csúszal és meghűlésesnél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosan legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, amely a „Morgony” védjeggyel és a Richter üzlegjeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegekben minden gyógyszerárban kapható. — Raktár: Tóth József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerárak az „Arany oroszlánban”, Prágában.

Házfeladás.

1. Minthogy a Zalaegerszegi Casino tulajdonát képező Kossuth Lajos-atai — n. n. Háczy-féle — házra beérkezett ajánlatokat a Casino választmánya nem találta elfogadhatónak, arra újabb árlejtést hirdetek.

2. Az újabb zárt ajánlatok — 1000 azaz egyezer korona bánatpénz letétele mellett — alulírottához legkésőbb 1909. évi április hó 10-ig nyújtandók be.

3. A benyújtott ajánlatok elfogadása vagy visszautasítása tárgyában elsősorban a választmány, másodsorban és végérvényesen pedig a Casino-nak e végből összehívandó rendkívüli közgyűlése legjobb belátása szerint szabadon határoz.

4. A vételár az ajánlat elfogadásától számítva legkésőbb 90 nap alatt készpénzben fizetendő, ha csak a Casino közgyűlése a vevő kívánóságához képest kedvezőbb fizetési feltételeket nem engedélyez. — Az ingatlant terhelő 6000 korona jelzálog-kölcsönt a vevő a vételárba leendő beszámítás mellett átvállalhatja.

5. A vevő ajánlatának elfogadásával egyidejűleg birtokba lép, de a közterhek és jövedelmek csak 1909. május 1-én szállnak át rá, bekebelezésre alkalmas okiratot pedig csak a vételár teljes kifizetése ellenében kap.

6. Minthogy az egész ingatlan jelenleg bérbe van adva, a vevő a bérletet csak a városi szabályrendelet értelmében érvényes felmondás útján szüntetheti meg.

Dr. Keresztury József

a Casino ügyésze.